

**Мұнайлы ауданы білім бөлімінің №9 «Бәйтерек» балабақшасы
Мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны**

**Вариативтік жоспар
№2 «Күншуақ» ортаңғы тобы**

2020-2021 оқу жылы

«Ертегілер әлемінде» вариативті компонентік жоспары

№	Тақырыбы.	Сағат саны	Өткізілген уақыт.
	Қыркүйек айы		
1	«Қоянның үйшігі» ертегісі/таныстыру	1	
2	«Қоянның үйшігі» ертегісі/сахналау	1	
3	«Шалқан» ертегісі/таныстыру	1	
4	«Шалқан» ертегісі/сахналау	1	
	Қазан айы		
1	«Үш аю» ертегісі/таныстыру	1	
2	«Үш аю» ертегісі/таныстыру	1	
3	«Мақта қызбен мысық» ертегісі/таныстыру	1	
4	«Мақта қызбен мысық» ертегісі/сахналау	1	
	Қараша айы		
1	«Бауырсақ» ертегісі/таныстыру	1	
2	«Бауырақ» ертегісі/сахналау	1	
3	«Маша мен аю» ертегісі/таныстыру	1	
4	«Маша мен аю» ертегісі/сахналау	1	
	Желтоқсан айы		
1	«Үш торай» ертегісі/таныстыру	1	
2	«Үш торай» ертегісі/сахналау	1	
3	«Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі/таныстыру	1	
4	«Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі/сахналау	1	
	Қаңтар айы		
1	«Жеті лақ» ертегісі/таныстыру	1	
2	«Жеті лақ» ертегісі/сахналау	1	
3	«Дос іздеген бота» ертегісі/таныстыру	1	
4	«Дос іздеген бота» ертегісі/сахналау	1	
	Ақпан айы		
1	«Түлкі мен тырна» ертегісі/таныстыру	1	
2	«Түлкі мен тырна» ертегісі/сахналау	1	
3	«Алтын балта» ертегісі/таныстыру	1	
4	«Алтын балта» ертегісі/сахналау	1	
	Наурыз айы		
1	«Құмырсқаның серуені» ертегісі/таныстыру	1	
2	«Құмырсқаның серуені» ертегісі/сахналау	1	
3	«Мақтаншақ қоян» ертегісі/таныстыру	1	
4	«Мақтаншақ қоян» ертегісі/сахналау	1	
	Сәуір айы		
1	«Ай, күн және әтеш» ертегісі/таныстыру	1	
2	«Ай, күн және әтеш» ертегісі/сахналау	1	
3	«Бақша ағаштары» ертегісі/таныстыру	1	

4	«Бақша ағаштары» ертегісі/сахналау	1	
	Мамыр айы		
1	«Қызыл телпек» ертегісі/таныстыру	1	
2	«Қызыл телпек» ертегісі/сахналау	1	
3	«Түлкі мен ешкі» ертегісі/таныстыру	1	
4	«Түлкі мен ешкі» ертегісі/сахналау	1	
	Барлығы	36 сағ	

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі: Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Қоянның үйшігі» ертегісі таныстыру.

Мақсаты: Ертегімен таныстыру; балаларды достыққа тәрбиелеу

Білімділік: Оқу-іс әрекетінде «Қоянның үйшігі» ертегісінің үзіндісіне тоқтала отырып бүлдіршіндердің қызығушылығын ояту.

Қолданылатын көрнекіліктер: «Мақтаншақ қоян» ертегісінің кітабы, ертегі кейіпкерлерінің суреттер, конустық театр.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Әрекетті тыңдату, түрткі болу.	Тәрбиеші балаларға хат тасушы апай біздің топқа «Қоянның үйшігі» ертегісін алып келгендігі туралы айтады.	Балалар тәрбиешінің қолында тұрған кітапты көріп қуанады.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу.	-Қоян туралы не білесіңдер? -Ол қандай жануар? -Қоян туралы қандай тақпақ, өлең білесіңдер. -Қоян туралы тағы бір ертегі тыңдағыларың келе ме? Тәрбиеші «Мақтаншақ қоян» ертегісін бірнеше рет оқып береді. Ертегі желісі бойынша сұрақтар қояды. -Қоян қалай мақтанды? -Бұл мақтанғанын кім естіп қояды? -Қоян қарғаға қалай көмек көрсетеді? Сергіту сәті. Көлбең, көлбең көленкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Қарға қалай жүреді, Қарға былай жүреді. Көлбең, көлбең көленкем, Көлбеңдеген көленкем, Қарға қалай жүреді. Қарға былай жүреді, Дид/ойын: «Ертегіні құрастыр» Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін есте сақтау. Ертегідегі оқиға желісін жүйелі түрде құруға үйрету. Тілдерін дамыту. Ертегіге деген қызығушылығын ояту.	Балалар өз ойларымен сұрақтарға жауап береді. Балалар білген тақпақтарын айтып береді. Тәрбиешіні мұқият тыңдайды. Сұрақтарға жауап береді. Мұртым менің мойындай, табандарым күректей, тістерім болат қанжардай мен ешкімнен қорқпаймын. Қарға. Қарға қойанды іздеп жүріп, тауып алады. Ол қарғаны иттерден құтқрады. Балалар сергіту сәтіне қимылмен көрсетіп, мәтінін қайталайды. Балалар ертегіні қызыға тыңдайды. Балалар сергіту сәтін жасайды. Балалар қызыға ойнайды.
Рефлексия-түзету	-Балалар бүгін сендер қандай ертегі тыңдаңдар?	Балалар өз ойлармен сұрақтарға жауап береді.

жұмыстары (коррекция)	-Ертегі кейіпкерлерін атандар? Жақсы қатысқан балаларды мақтап, мадақтау.	

Күтілетін нәтиже:

Білетін: Балалар ерегі мамұның, желісін біледі.

Түсінігі бар: Балалардың ертегі жайлы түсінігі бар.

Орындай алады: Балалар кейіпкерлерді ажыратып, сұрақтарға толығымен жауап бере алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Қоян үйшігі» ертегісі сахыналау.

Мақсаты: Әдеби шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетіне өзінің қатынасы.

Білімділік: Оқу-іс әрекетінде «Мақтаншақ қоян» ертегісінің үзіндісіне тоқтала отырып, мазмұндай білуге үйрету, ертегі желісі бойынша сақналауға үйрету.

Дамытушылық: Сөздік қорын молайту, тіл байлығын дамыту, есте сақтау, дүние танымын кеңейту.

Қолданылатын көрнекіліктер: Ертегісінің кітабы, ертегі кейіпкерлерінің суреттер, кейіпкерлердің атрибуттары.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу.	Тәрбиеші балаларға қонақ келетінін хабарлайды. Есікті қағып топқа Айша қуыршақ келеді. Балалармен амандасады.	Балалар қонақты күтеді.
	Сәлеметсіздерме балалар. Менің досым қоянды жоғалтып алдым. Қасқыр: Қоян менде. Сендер достарың жайлы маған тақпақ, өлең, ертегі айтып берсең мен оны қайтарамын. Айша қуыршақ: Балалар маған көмектесесіздер ме? Қасқыр:-Балалар қоян туралы не білесіндер? –Ол қандай жануар? -Қоян туралы тақпақ айтып беріңдер Қасқыр: Қандай өлең білесіндер? Қасқыр: Қоян турады ертегі білесіндер ма? Айтып беріңдер. Айша қуыршақ: Енді қоянымді жібер. Қасқыр: Маған ертегіні сахналап берсеңдер жіберемін. Тәрбиеші: Балалар «Мақтаншақ қоян» ертегісін сахналап берейік. Тәрбиеші көмегімен сахналайды. Қасқыр: Жарайсындар балалар мен қоянды жіберім. (қасқыр шығып кетеді, қоян келеді) Маған көмектескендеріне көп рахмет. Сергіту сәті: «Қоян тұршы» Д/о «Қай ертегінің кейіпкері» Мақсаты: Ертегілердің кейіпкерлерін ажырата білу.	Балалар амандасады. Балалар өз ойларымен сұрақтарға жауап береді. Балалар білген тақпақтарын айтып береді. Балалар қоян туралы тақпақ, өлеңдерін айтады. Балалардың біреуі ертегіні айтып, әңгімелеп береді. Балалар ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарын киіп, сахналай батайды. Балалар сергіту сәтін қимылмен көрсетіп, мәтінін қайталайды.

	Айша қуыршақ пен қоян қоштасып, рахметтерін айтып кетеді.	Балалар қызыға ойнайды.
Рефлексия түзету жолдары. (коррекция)	-Балалар сабаққа кім келді? -Біз Айша қуыршаққа қалай көмектестік? -Сендерге ұнады ма? Жақсы қатысқан балаларды мақтап, мадақтау.	Балалар өз ойларымен сұрақтарға жауап береді.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Балалар мазмұнының желісін біледі.

Түсінігі бар: Балалардың ертегі жайлы түсінігі бар.

Орындай алады: Балалар кейіпкерлерді ажыратып, сұрақтарға толық жауап бере алады, сахыналай біледі.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Шалқан» ертегісі таныстыру

Мақсаты: Шалқан ертегісімен таныстыру, татулық бірлік туралы.

Білімділік: қызықтыру, әңгімелеу, таныстыру, сұрақ- жауап.

Дамытушылық: қызығушылықтарын, қиялдарын дамыту.

Қолданылатын көрнекіліктер: Көкеністер, суреттер.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Мотивациялық қозғаушы.	«Ертегілер елінде» әнімен оқу іс-әрекетімен көрсетеді.	Балалар тәрбиешімен қайталайды.
Іздену-ұйымдастырушы.	-Балалар бүгін мен сендерге «Шалқан» ертегісін оқып беремін. Мұқият тыңдаймыз. -Есік соғылып қуыршақ әже келеді. Балалармен амандасады. -Әже сіздің келгеніңіз жақсы болды, біз ертегі тыңдағымыз келіп отыр едік. Бізге шалқан ертегісін айтып бересізба! Қуыршақ әжей ертегіні қызыкті айтып беруге балаларға өзне назар аударуын сұрайды. Ертегінің атын атау «Шалқан», кейіпкерлерді атап таныстыру- Ата, әже немересі, ит, мысық, тышқан. Әже қуыршақ барықласымен ертегіні балаларға жетгізіп айтып береді. Шалқанды қайда өсіреді? Шалқан қайда өседі және кім өсіріп баптайды? -Шалқанды кім бағшаға егеді? -Шалқан неге үлкен болып өседі? -Шалқанды ата жұла алды ма? -Кімдерді көмекке шақырды?	Балалар ертегіні мұқият, қызығып тыңдайды. Балалар өз ойларын анық жеткізеді. Балалар қызыға тыңдайды. Балалар ертегідегі оқығаны естеріне түсіріп сұраққа жауап беруге тырсады.
Рефлексті коррекциялаушы.	«Жұмыла көтерген жүк жеңіл»	

	Қазақтың мақал-мәтелдерін айтқыза отырып, іс-әрекетімен дәлелдейді.	

Нені білу керек: Ертегінің мазмұнын түсінуді.

Нені игереді: Шалқан ертегідегіні толық мағлұмат алды.

Нені білді: Шалқанды біледі және кейіпкерлерді атай алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Шалқан» ертегісі (сахналау)

Мақсаты: Әдеби шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетіне өзінің қатынасы.

Білімділік: Оқу-іс әрекетінде «Мақтаншақ қоян» ертегісінің үзіндісіне тоқтала отырып, мазмұндай білуге үйрету, ертегі желісі бойынша сахналауға үйрету.

Дамытушылық:

Қолданылатын көрнекіліктер: көкеністер, суреттер.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Мотивациялық қозғаушы.	Шаттық шеңбері. Үлкенге де сіз Кішіге де сіз Бар адамды құрметтеп Бас иеміз біз.	Балалар қимылдар арқылы өлеңді қайталайды.
Іздену-ұйымдастырушы.	Жұмбақ Ақ сақалды, ақ шашты Әкемнің ол әкесі Кім болады ол саған? -Балалар өткен оқу іс-әрекетінде мен сіздерге қандай ертегіні оқып бердім? «Шалқан» ертегісін есіне түсіру. -Балалар бүгінгі сабақта «Шалқан» ертегісін өзіміз сахыналайтын боламыз.	Ата «Шалқан» Балалар «Шалқан» ертегісін естеріне түсіреді.
Рефлексті коррекциялаушы.	-Балалар біз қандай ертегіден көрініс қойдық? -Дұрыс айтасындар балалар бүгінгі сабақта сендер өте жақсы жауап бердіңдер. Осымен оқу қызыметі аяқталады.	«Шалқан»

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Ертегінің мазмұнын түсіну

Нені игереді: Не туралы екенін.

Нені білді: Кейіпкерлерді атай білуді және ажырата білуді.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Варативтік компонент

Бөлімдері: Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Үш аю» ертегісі таныстыру.

Мақсаты: Балаларды тыңдай білуге және әдептіліке тәрбиелеу.

Білімділік: Балаларды ертегі желісіне байланысты суреттерді орналастыруды үйрету.

Дамытушылық: Ертегі желісі туралы түсініктерін арттыру.

Тәрбиелік: Ертегі желісін түсініп тыңдай білуге тәрбиелеу.

Қолданылатын көрнекіліктер: Ертегі кейіпкерлерінің суреті.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу.	Балалар бүгін ерекше күн. Мен жолда бір хат тауып алдым. Ішінде ертегі кітап бар екен.	Балалардың назары тәрбиешінің қолындағы хат пен ертегі кітапқа ауады.
Ұйымдастыру ізденіс жүргізу.	Тәрбиеші балаларға «Үш аю» ертегісін оқып береді. Ерте, ерте ертеде Машенька деген қыз өмір сүріпті. Ол бір күні орманға саңырауқұлақ теруге барыпты. Машенька бір себет саңырауқұлақ теріп алып, үйіне қайтар кезде адасып кетеді. Ол орман ішінде көп жүрді. Бір кезде ол ескі ағаш үйді байқайды. Есік ашық тұрған соң кіріп кетеді. Ол үйде үш аю тұрады екен. Әкесінің аты Михайло Иванович. Ал екінші аю кішірек оның аты Насья Петровна. Үшіншісі ең кішкентай қонжығы, ол Мишутка екен. Аюлар үйінде болған жоқ олар орманға серуендеп кетіпті. Үйдің ішінде екі бөлме бар екен. Ал маша бірінші бөлмеге кіргенде, үш тостақанға салынған ботқаны көреді. Біріншісі ең үлкен тостақан Михаил Ивановичтікі, екіншісі орташа Настя Петровнакікі, ал үшінші ыдыс Мишутканыкі еді. Әрбір тостақанның қасында қасық жатты: үлкен, орташа, кішкентай. Маша үлкен қасықты алып, үлкен тостақаннан жеді. Одан кейін	Бұлар ертегіні мұқият тыңдап, сәйкес суреттерді көрсетеді. Балалар тәрбиешіні мұқият тыңдайды.

ортаншы қасықты алып, ортаншы тостақаннан жеді. Сосын кішкентай қасықты алып, кішкентай тостақаннан жеді. Оған Мишутканың ботқасы бәрінен дәмдірек болып көрінді. Маша шаршап, отырғысы келді жанында орындықтар тұр екен: Біріншісі өте үлкен орындық, Михаил Ивановичтікі, екіншісі орташа Настя Петровнакі, ал үшінші орындық Мишутканікі еді. Маша үш орындыққа да отырып көрді. Оған кішкентай орындықта өте ыңғайлы болды, ол тербеле бастады. Орыныдық әрі-бері шайқалған сайын сықырлап жатты. Орындық ырғала-ырғала сынып қалды. Ал Маша еденге құлап түсті. Ол енді келесі бөлмеге өтті. Онда үш төсек тұр екен. Біріншісі өте үлке төсек. Біріншісі өте үлкен төсек, екіншісі орташа , ал үшінші төсек Мишутканікі еді. Маша үлкен төсекке жатып көрді тым кең екен, еіншісі тым биік болды, ал кішкентай төсекке жатып бір дәмді ұйқыға батты. Аюлар серуеннен оралып, үстелге отырды.

-Кім менің тостақанымнан ботқаны жеген?- деп ақырды үлкен аю.

Аю-ана өзінің тостағанын қарап: -Кім менің тостақанымдағы ботқаны жеген?- деді. Мишутка өзінің бос тұрған ыдысын көріп:

-Менің тостақанымдағы ботқаны кім жеп қойған?- деп жылап жіберді.

Михаил Ивановичтің көзі орындығына түсті де,

-Менің орындығымды кім қозғады, біреу отырыптығой- деп ақырды.

Настя Петровна өз орындығын көріп:

-Менің орындығыма кім отырған?- деп күбірледі.

Қонжық өзінің тербеліп ойнайтын орындығының сынып қалғанын көріп:

-Менің орындығыма кім отырған, кім сындырған?- деп жылымсырады.

Үш аю жатын бөлмеге кірді:

Балалар суреттерді ертегі желісі бойынша қадағалайды.

	-Менің төсегіме кім жатқан, кім шашты? - деп Михаил Иванович ақырды. -Кім менің төсегіме жатқан? - деп ана аю шырылдады. Ал Мишутка өз төсегінде жатқан қызды көріп айғайлады: -Мынау ғой! Ұстандар! Ұстандар! Ай-яй-ай! Маша көзін ашып, аюларды көріп апыр-топыр терезеден секіріп қаша жөнелді. Ал аюлар оған жете алмады. Маша тоғай арқылы жүгірген күйде үйіне жетті. Содан кейін Маша орманға жалғыз бармайтын болыпты. Д/о: Қай сурет өз орнында тұрған жоқ? Мақсаты: Сурет арқылы ертегі желісін есте сақтауын арттыру. Сергіту сәті: Қорбаңдаған аюдың, құлпынайы көп екен. Теріп-теріп алайық, себетімізге салайық.	
Рефлексті түзету:	Д/о: Қай сурет жетіспей тұр. Мақсаты: Кейіпкерлерді белгілі бір белгілеріне қарай орналастыруды үйрету. Ертегі желісі бойыша бірнеше сұрақтар қойылады. Мақтау, мадақтау.	

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Ертегі туралы түсінік

Нені игереді: Ертегінің мазмұны не туралы екенін.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Үш аю » ертегісі (сахналау)

Мақсаты: Әдеби шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетіне өзінің қатынасы.

Білімділік: Балаларды ертегі желісіне байланысты суреттерді орналастыруды үйрету.

Дамытушылық: Ертегі желісі туралы түсініктерін артыру.

Қолданылатын көрнекіліктер: Ертегі кейіпкерлерінің суреті.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Ынталандырушы, оятушы.	Тәрбиеші балаларға қонаққа Машаның келгенін хабарлайды.	Балалар Машамен амандасады.
Ұйымдастыру ізденіс жүргізу.	Тәрбиеші балалардан қандай ертегімен танысқандарын сұрайды. Бұл сабақта тәрбиеші балалармен ертегі кейіпкерлерін алмастырушы заттармен алмастыру қабілеттеріне байланысты жұмыс жасалды. Тәрбиеші балаларға ертегінің кейіпкерлері және олардың заттары бейнеленген карточкаларды көрсетеді. Тәрбиеші әр кейіпкерлерге тиісті заттарды таңдап алуларына тапсырады. Д/о: Қай зат дұрыс тұр? Барысы: Тәрбиеші ертегіге байланысты бірнеше заттардың орнын ауыстырып қояды. Мысалы: Кішкене аюудың қасығын әке аюудың қасығымен ауыстырып қояды. Тәрбиеші ертегіні үлгі бойынша меңгерген балаларға бір кейіпкер	Балалар ертегіні естеріне түсіреді. Балалар тәрбиешіні мұқият тыңдайды. Балалар карточкаларды ертегі желісі бойынша орналастырады. Балалар заттарды ертегі желісі бойынша өз орындарына орналастырады.

	рөлін таңдап оны ойнауын ұсынады. Рөлді анықтау үшін кейіпкерлер белгіленген төс белгілерді алады. Ертегіні ойнауда ең маңызды балалар кейіпкерлердің интонациясын, дуыс ырғағын, дуыс қаттылығын дұрыс жеткізу. Жүргізуші ролн атқаратын тәрбиеші мәтінді оқиды және кейіпкерлердің кезекпен шығуын қадағалайды.	Балалар медальдарды алып рөлдерге бөлініп ойнайды.
Рефлексті коррекциялаушы.	Тәрбиеші қорытындылай келе, осы сабақта балалардың емін еркіндігін дамытады және жеке тұлға болуына жол бағыттайды. Жетекші сұрақтар қойылады. Тәрбиеші балалардың ертегіні мұқият тыңдап, кейіпкерлерді дұрыс орналастырғаны үшін мақтап, мадақтау.	Балалар тәрбиешінің мақтауына риза болады.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Ертегі желісі туралы біледі.

Түсінігі бар: Ертегі кейіпкерлері туралы түсінігі бар.

Орындай алады: Ертегі желісі бойынша сахыналай алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру салалары: Вариативтік компонент

Бөлімдері: «Ертегі елінде»

Тақырыбы: « Мақта қыз бен мысық» (ертегіні әңгімелеу)

Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілеттерін жетілдіру.

Білімділік: Балаларға мақта қыз бен мысық ертегісін айтып, білімдерін толықтыру.

Дамытушылық: Балалардың ой-өрісін дамыту үшін ертегі кейіпкерлерінің іс-қимылдарын, көрсете алуға үйрету.

Тәрбиелік: Ертегі тыңдай білуге тәрбиелеу.

Көрнекілік: Қоржын, ертегі кітаптар, кейіпкерлер суреттері.

Әрекетті ұйымдастыру	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Ұйымдастыру кезеңі	Тәрбиеші Ерден ата қонаққа келетінін хабарлайды.	Балалар қонақты қарсы алуға дайындалады.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Топқа Ерден ата келеді. Балалармен амандасады. -Ерден ата балалар мен сендерге құр қол келген жоқпын,өзіммен бірге қоржынымды ала келдім. Мұнда көптеген суреттер бар және ертегі кітабым бар. Д/о « Таңдап ал ,да атын айт » Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін тани білуге үйрету, есте сақтау қабілетін дамыту. Тәрбиеші балаларды кілемнің үстіне шақырады. Ерден ата ертегіні әңгімелейді. Баяғыда мақта қыз бен мысық дос болыпты. Мақта қыз жер сыпырып жүріп мейіз тауып алыпты да мысығын шақырыпты. -Мысығым, мысығым бері келші дейді, мысығы келмейді. Біраз уақыт өткен соң мысық келеді.мақтақыз сен мені неге шақырдың дейді. Мақтақыз мен бір мейіз тауып алдым, сен келмеген соң өзім жеп қойдым дейді. - Мысық мен саған ренжідім, қазір сенің қатығыңды төгемін дейді, де Мақтақыздың қатығын төге салады.Мақтақыз болса мысықтың құйрығын жұлып алады.Бір күні	Балалар ерден атаға қызығушылықпен таңдана қарап амандасады. Балалар мақта қыз бен мысық ертегі кейіпкерлерін таңдап алады. Балалар кілем үстіне жайғасып Ерден атаны мұқият тыңдайды. Балалар мақта қыз бен мысықтың достық әрекетін, жүріс-тұрысын көрсетеді.

мысық мақтақызға келіп менің
құйрығымды берші дейді.
- Мақтақыз сен менің қатығымды
төле.
Мысық қатық сұрап сиырға
келеді.Сиыр, сиыр сен маған қатық
берші дейді.
-Сиыр менің қарыным аш,маған
жапырақ әкеп бер дейді. Мысық не
істерін білмей ағашқа барады.
- Ағаш, ағаш маған жапырақ берші
дейді.Ағаш мен шөлдеп тұрмын
маған су керек.Су әкеліп берсең мен
жапырақ беремін дейді.
Мысық су іздеп көшеге
шығады.Алдынан қыздар
шығады.Мысық қыздар, қыздар су
беріндерші дейді.Қыздар бізге сағыз
әкеп берсен біз су береміз дейді.
Мысық дүкенге келеді. Дүкеншіден
сағыз сұрайды. Дүкенші мысықтан
жұмыртқа сұрайды. Мысық тауыққа
барады. Тауық тары сұрайды. Мысық
амалы таусылып далада
отырады.Кәнеки балалар мысыққа
көмектесейік.
Сергіту сәті:
Пеш үстінде мысық отыр.
Екі көзін қысып отыр,
Тышқанның етін жегісі кеп.
Тісі қышып отыр.
Бір мезетте бір тышқан қасынан өтіп
бара жатады, мысық ұстап алып
үйінде не бар дейді. Мысықтан
қорыққан тышқан бір уыс тарым бар
соны берейін жемеші мені дейді.
Мысық тез тарыңды алып кел дейді.
Тышқан жүгіріп тарыны әкеледі.
Мысық тарыны тауыққа береді.
Тауық жұмыртқасын береді.
Жұмыртқаны алып дүкеншіге келеді.
Дүкенші сағыз береді. Сағызды алып
қыздарға келеді. Қыздар су береді.
Мысық суды алып ағашқа келеді.
Ағаш жапырақтарын береді. Мысық

Балалар сергіту сәтін
орындайды.

	жапырақты алып сиырға береді. Сиыр қатығын береді. Мысық қатықты алып Мақтақызға келеді. Мақтақыз мысықтың құйрығын жалғап береді. Сөйтіп мақтақыз бен мысық татауласып қайтадан тауту-тәтті өмір кешіпті. Дәл «Кім не істеді» Мақсаты: ертегі желісі бойынша әңгімелеу.	Балалар ертегіден түсінгендерін қысқаша әңгімелейді.
Рефлексия-түзету жұмыстары.	Балалар бүгін қандай ертегімен таныстық? Қандай кейіпкерлер ұнады.	Балалар қандай ертегімен танысқандарын. Қандай кейіпкерлер болғанын баяндайды.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Ертегі кейіпкерлерін біледі.

Түсінігі бар: Ертегі кейіпкерлерінің қимыл –әрекеттері, мінезі жайлы түсініктері бар.

Орындай алады: Ертегіні қысқаша әңгімелейді.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру салалары: Варивтивтік компонент

Бөлімдері: «Ертегілер әлемі»

Тақырыбы: «Мақта қыз бен мысық» ертегіні (сахналау)

Мақсаты: Балалардың шығармашылық қырын дамыту, сахалық шеберліктерінің қалыптастыру.

Білімділік: Балаларға мақта қыз бен мысық ертегісін айтып, білімдерін толықтыру.

Дамытушылық: Балалардың ой-өрісін дамыту үшін ертегі кейіпкерлерінің іс-қимылдарын, көрсете алуға үйрету.

Тәрбиелік: Ертегіні ойнау барысында, кейіпкерлердің жүріс-тұрысын, дауыс ырғағын, дұрыс жеткізе білуге тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: Ертегі кейіпкерлерінің маскалары.

Әрекетті ұйымдастыру	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Ұйымдастыру кезеңі	Ертегілер еліне саяхатқа баратынын тәрбиеші хабарлайды.	Балалар ертегілер еліне саяхатқа дайындалады.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Ендеше балалар ертегілер еліне саяхатқа шығу үшін поездьға отырайық. Балалар ертегілер елінде көптеген кейіпкерлері бар екен. Осы кейіпкерлердің ішінен мақта қыз бен мысық ертегісінің кейіпкерлерін таңдап алайық Д/о « Таңдап ал,да атын айт » Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін тани білуге үйрету, есте сақтау қабілетін дамыту. Тәрбиеші балаларды кілемнің үстіне шақырады. -Тәрбиеші мен ертегі айтамын, ал сендер ертегі кейіпкерлерін көрсетіңдер. Тәрбиеші ертегіні айта бастайды. Баяғыда мақта қыз бен мысық дос болыпты.Бұл сәтте балалардың кейіпкерлердің іс-әрекетін көрсетулерін сұрайды. Тәрбиеші келесі үзінді бойынша ертегіні әңгемелейді. Балалардан кейіпкерлердің мінез-құлықын, жүріс-тұрысын, дауыс ырғағын	Балалар поездьға отырып саяхатқа барады. Балалар мақта қыз бен мысық ертегі кейіпкерлерін таңдап алады. Балалар мақта қыз бен мысықтың достық әрекетін, жүріс-тұрысын көрсетеді.

	дұрыс жеткізе білуге үйретеді. Сергіту сәті: Менің атым балақан. Сенің атың балапан, Балапандар шоқиды. Балапандар оқиды. Д/о «Қай ертегінің кейіпкері» Мақсаты: Ертегілердің кейіпкерлерін ажырата білу.	Балалар балапанның қимылдарын келтіріп жаттығуды қайталап жасайды.
Рефлексия-түзету жұмыстары.	Балалар бүгін қайда саяхатқа бардық? Қандай ертегіні әңгімеледік? Қандай ертегі кейіпкерлері ұнады?	Балалар тәрбиешінің сұрақтарына жауап беріп, өздеріне ұнаған кейіпкерлерді атайды.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Ертегі кейіпкерлерін біледі.

Түсінігі бар: Ертегі кейіпкерлерінің қимыл –әрекеттері, мінезі жайлы түсініктері бар.

Орындай алады: Ертегі кейіпкерлерің ролінде ойнай алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Варивтивтік компонент

Бөлімдері: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Бауырсақ» ертегісі таныстыру.

Мақсаты: Бауырсақ ертегісімен таныстыру.

Қолданылатын көрнекіліктер: Бауырсақтың, аңдардың суреттері.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	Балаларға бауырсақтың суретін көрсетіп, бұл қай ертегінің кейіпкері? -Сұрақ жауап арқалы ертегіні бастау.	Мұқият, тыңдап, ойланып, жауап береді.
Іздену-ұйымдастырушы	-Балалар, мен бүгін сендерге Бауырсақ туралы ертегіні айтып беремін. Сендер маған көмектесесіңдер ме? Онда бәріміз іңғайланып отырып, мұқият тыңдаңдар? -Бауырсақты кім пісіреді? -Бауырсақ ата-әжемен бірге қалды ма? -Бауырсаққа кімдер кездеседі? -Бауырсақ бәрінен қашып құтыла ма?	Балалар ертегіні асықпай қызығушылықпен мұқият тыңдайды. Әже пісіреді. Жоқ қашып кетеді. Қоян, аю, түлкі. Жоқ, оны түлкі жеп қояді.
Рефлексті коррекциялаушы	Балалар ертегіден жақсы әсер алады. Жарайсыңдар балалар өте жақсы жауап бердіңдер.	Балалар сұрақтарға жауап беріп отырады.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: ертегі туралы түсініктерін.

Нені игерді: ертегінің мазмұнын.

«Күншуақ» ортаңғы тобы**Білім беру саласы:** Варивтивтік компонент**Бөлімдері:** Ертегілері әлемінде.**Тақырыбы:** «Бауырсақ» ертегісі (сахналау)**Мақсаты:** Ертегі әлеміне қызығушылығын арттыру.**Қолданылатын көрнекіліктер:** Кейіпкерлердің суреттері, жануарлар, жумсақ оншықтар тиятыр кейіпкерлер.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	Бауырсақ қай ертегіні сомдағанын сұрап, ұйымдастырылған оқу іс-әрекетін бастау.	Балалар жауап береді.
Іздену-ұйымдастырушы	Жұмбақ Қашып кеткен атадан Қашып кеткен ападан Орманда кеше жүр едім Домалап шықты алдымнан Ол не? Бауырсақ жайлы не білесіңдер? Бүгін біздің сахналық қойылымымыз «Бауырсақ» ертегісі.	Балалар мұқият тыңдайды.
Рефлексті коррекциялаушы	-Бүгін қандай ертегіні сахналадық? -Ертегіде жағымды кейіпкерлер кім? -Бауырсақты кім пісіреді? Жарайсыңдар балалар өте жақсы жауап бердіңдер.	Балалар сұрақтарға жауап беріп отырады.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруді.

Нені игерді: ертегі кейіпкерлерін тануды.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Варивтивтік компонент

Бөлімдері: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Маша мен аю» ертегісі таныстыру.

Мақсаты: Ертегінің мазмұнын түсінуге, кейіпкерлердің не мақсаты туралы айтып жетгізу.

Қолданылатын көрнекіліктер: Кейіпкерлердің суреттері, жануарлар, жумсақ оншықтар тиятыр кейіпкерлер.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	«Маша мен Аю» ертегісінің әуенін қойып, қай ертегі екенін сұрап, оқу іс-әрекетін бастайды. Балалар біз бүгін ертегілер еліне саяхатқа шығамыз.	Балалар әуенді тыңдап, сұрақтарға жауап береді. Балалар қызығушылықпен тыңдай отырып саяхатқакеліседі.
Іздену-ұйымдастырушы	-Біз бүгін «Маша мен аю» деген орыс халық ертегісін сахналаймыз. -Ертегі қалай аталады? -Маша мен аю дос па? -Аю орманда не жинайды? -Маша Аюға арнап сыйлық жасады ма? Орманда қандай жануарлар тұрады? Жануарлар өз-өзіне қызмет жасайды. Олар жабайы жануар болғандықтан оған ешкім қамқорлық жасамайды. Өздерінен әлсыз жануарлармен қоректенеді	Маша мен аю Ия Құлпынай ия
Рефлексті коррекциялаушы	Жарайсындар балалар келесі оқу қызметінде осы ертегімізді сахналайтын боламыз.	Балалар сұрақтарға жауап беріп отырады.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Ертегі туралы түсінік

Ненігерді: Ертегінің мазмұнын не туралы екенін.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Варивтивтік компонент

Бөлімдері: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Маша мен аю» ертегісі (сахналау)

Мақсаты: Ертегі әлеміне қызығушылығын арттыру.

Қолданылатын көрнекіліктер: Кейіпкерлердің суреттері, жануарлар, жумсақ оншықтар тиятыр кейіпкерлер.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	Бауырсақ қай ертегіні сомдағанын сұрап, ұйымдастырылған оқу іс-әрекетін бастау.	Балалар жауап береді.
Іздену-ұйымдастырушы	Жұмбақ Қашып кеткен атадан Қашып кеткен ападан Орманда кеше жүр едім Домалап шықты алдымнан Ол не? Бауырсақ жайлы не білесіңдер? Бүгін біздің сахналық қойылымымыз «Бауырсақ» ертегісі.	Балалар мұқият тыңдайды.
Рефлексті коррекциялаушы	-Бүгін қандай ертегіні сахналадық? -Ертегіде жағымды кейіпкерлер кім? -Бауырсақты кім пісіреді? Жарайсыңдар балалар өте жақсы жауап бердіңдер.	Балалар сұрақтарға жауап беріп отырады.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Жағымды кейіпкерлерді атай білуді.

Нені игерді: сахналауді білу керек.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Варивтивтік компонент

Бөлімдері: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Үш торай» ертегісі таныстыру.

Мақсаты: Ой-өрісін танымдық қасиеттерін, зейінін дамыту.

Қолданылатын көрнекіліктер: Үйшік, Үш торайдың суретері.

Тәрбиелік: Адамгершілікке, еңбек қорлыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	Тәрбиеші балаларды шаттық шеңберіне шақырады.	Шаттық шеңберін жасайды.
Іздену-ұйымдастырушы	Дид/ойын: «Ертегіні құрастыр» Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін есте сақтау. Ертегідегі оқиға желісін жүйелі түрде құруға үйрету. Тілдерін дамыту. Ертегіге деген қызығушылығын ояту. Бұл сабақ барысында үлгі бойынша ертегіні мазмұндауды игерген балаларға тәрбиеші ертегінің бір кейіпкерінің рөлін таңдап, соны сомдап шығуға береді. Рөлдерді белгілеуде балалар кейіпкерлердің суреті бар медальдарды алады. (Дөңгелек пішінге суреттер жабыстырылып, лента байланады). Ертегіні қоюда аса маңыздысы, балаларды кейіпкер дауысы ырғағын дұрыс салуы. Тәрбиеші жүргізуші рөлін ойнап, ертегі мәтінін оқып, кейіпкерлерді кезекпен сахнаға шығуын қадағалау. Үйде бүкіл ертегіні көрсету қажет емес, ертегінің бір фрагментін көрсетіп шектелуге болады бұл жағдайда балаға бір кейіпкердің рөлі беріледі. Бұл сабақтың нәтижесінде балалардың нақты мазмұндауда сериялық іс-әрекетті қолдану шеберлігі қалыптасады. «Осал-орнықты-берік» сериясы, «сенімсіз-сенімді-өте сенімді» сериясымен байланысты, немесе «қорқынышты өте қорқынышты емес» т.б. екендігін бала түсінебастайды. Сонымен қатар, рөлдердің	Балалар ойынды қызыға ойнайды. Ертегі кейіпкерлерін естеріне түсіріп, ертегідегі оқиға желісін жүйелі түрде құруға тырысады. Рөлдерді белгілеуде балалар кейіпкерлердің суреті бар медальдарды алады. (Дөңгелек пішінге суреттер жабыстырылып, лента байланады). Кейіпкерлердің дауысы ырғағын салады. Ертегіні қуана сахналайды.

	жалғасы баланың жеке тұлға болуына ықпалын тигізеді.	
Рефлексті коррекциялаушы	Тәрбиеші балаларға ертегі жөнінде бірнеше сұрақтар қояды. Тәрбиеші жақсы жауап берген балаларды мақтау, мадақтау.	Балалар тәрбиешінің қойған сұрақтарына жауап береді. Балалар рыза болады.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Ертегі кейіпкерлері туралы біледі.

Нені игерді: үш аю ертегісі туралы түсініктері бар.

Орындай алады: Ертегіні сахналай алады.

\

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Варативтік компонент.

Бөлімдері: Ертегілер әлемінде

Тақырыбы: «Үш торай» ертегісі сахналау

Мақсаты: Балалардың сөздік қорын дамыту.

Білімділік: Үш торай туралы білімдерін толықтыру.

Дамытушылық: Ой-өрісін, есте сақтау қабілетін дамыту.

Тәрбиелік: Адамгершілікке, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.

Қолданылатын көрнекіліктер: Ертегі кейіпкерлері, үйдің суреттері бейнеленген карточкалар, геометриялық фигуралар.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, тұрткі болу.	Тәрбиеші балаларға сыйқырлы сандықша тауып алғандағы жөнінде хабарлайды.	Балалар қызыға қарайды.
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу.	Сәлеметсіздер ме балалар? Балалар қане сыйқырлы сандықты ашып не бар екенін көрейік. Мынаны қарандар балалар ертегі кейіпкерлері, үй суреттері, түрлі түсті геометриялық пішіндер бар екен. Балалар айтыңдаршы бұл кейіпкерлер, үй суреттері таныс па сендерге? Бұл қай ертегінің кейіпкерлері. Д/о: «Тауып көр» Мақсаты: Ойлау қабілеттерін дамыту. Балалар суретте бейнеленген торайлардың есімін атап, олардың үйлерін көрсетіңдерші. Балалар кейіпкер белгілерін дұрыс таба білу дағдыларын анықтау үшін шеңберлер мен төртбұрыштарды әртүрлі ретте орналастырамыз. Балалар шеңбердің түсіне қарандаршы қызыл, жасыл, сары осы пішіндерді түсіне қарай орналастырайық. Сергіту сәті: Орманда бір үй тұр. Есігінде құлып тұр. Айтыңдаршы балалар құлыпты кім ашады.	Балалардың бар назары сыйқылы сандықта. Сандықтан шыққан суреттерге, қағазға қарауда. Иә ол «Үш торай» ертегісінің кейіпкерлері. Балалар тәрбиешінің көмегімен торайлардың аттарын атап, үйлерін көрсетті. Балалар түстері бойынша пішіндерді орналастырады. Қызыл шеңбер мен қызыл төртбұрышты қояды.

	Ертегі желісі бойынша кім ашады: Мақсаты: Балалардың ертегіні үлгі бойынша мазмұндау біліктілігін арттыру. Балалар төртбұрыш пен шеңбердің суреті бар карточкаға қарап, кейіпкерлерді атап беріндерші. Бір күні үш ағайынды торайлардың ең ақылдысы Наф- Наф күн суытады үй салайық дейді. Ниф- Ниф пен Нуф- Нуф оған көмектескісі келмейді. Біз өзімізге үй саламыз дейді. Қызыл төртбұрыш пен қызыл шеңберді қойып, Наф- Наф оларды көндірмей өзі үй салады.	Қимыл-қозғалыс арқылы жасайды.
Рефлексия түзету жұмыстары	Балалар суретте бейнеленген торайлардың есімі кім болды? Біз қандай күндермен таныстық? НафНафтың үйі қандай? Балаларды мақтау, мадақтау.	Балалар суретте бейнеленген торайлардың есімдерін естеріне түсіреді.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Түстерді ажыратып, сұрақтарға жауап беруді біледі.

Түсінігі бар: Ертегінің мазмұны мен оның құрылысы жайлы толық түсінігі бар.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі таныстыру.

Мақсаты: Қасқыр мен жеті лақ ертегісінің үзіндісіне тоқтала отырып бүлдіршіндердің қызығушылығын ояту. Сөздік қорын молайту, тіл байлығын дамыту, есте сақтау, дүние танымын кеңейту.

Дамытушылық: Мимиканың дидактикалық ойын арқылы эмоциялы шығарылауын дамыту.

Қолданылатын көрнекіліктер: Фланелеграф, суреттер, ойыншық жеті лақ, ешкі, қасқыр.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу.	Балаларға суретті көрсетіп: - Бүгінгі жаңа ертегімен танысамыз « Қасқыр мен жеті лақ». - Балалар қасқыр туралы не білесіңдер? - Қандай жануар? - Ешкі,лақ қандай жануар? - Лақ туралы қандай өлең.тақпақ білесіңдер. Балалар суретке назар аударады. - Қауіпті аңдарға жатады. - Жабайы жануар. - Үй жануарлары. - Етімен, сүтімен пайдалы. Лағым-ау лағым, Ерке тотай шұнағым. Ағаштарды кемірсең, Құлағыңды жұламын.	Суретерді қарап өз ойларын айтады. Жабайы жануар.
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу.	Ертегінің атын атау: «Жеті лақ және қасқыр» Кейіпкерлерді атап таныстыру: - Ешкі, лақ, қасқыр сөздері Ертегіні әңгімелеу: фланелеграфқа кейіпкерлер суреттерін жабыстыра отырып түсіндіру. Дидактикалық ойын(мимикалық) Мақсаты: кейіпкерлердің көңіл күйін салғыздыру. - ешкінің өтініші, - лақтардың ақылдылығы, - қасқырдың алдауы. Сергіту сәті: Сөздерді қайталайды. Ертгінін мазмұнын мұқият тыңдап отырады. Ойынға белсенді қатысады, әр кейіпкердің образына еніп, оның көңіл-күйін көрсетеді. Көлбең, көлбең көлеңкем,	Балалар мұқият тыңдап жауап береді.

	Көлбеңдеген көлеңкем. Қасқыр қалай жүреді, Қасқыр былай жүреді.	
Рефлексия түзету жұмыстары	Қорытынды: - Балалар барлығымыз коррекциялаушы ертегіні жақсы түсіндік пе? - Қызықты болды ма?	Ертегі қызықты болды. ия

Күтілетін нәтиже:

Ұғынады:Ертегіні тыңдап, мазмұнын баяндайды.

Түсінеді: Ұжымдық жұмыстың дағдылары.

Қолданады: Ертегідегі жағымды, жағымсыз кейіпкерді ажыратады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі сахналау.

Мақсаты: Сөздік қорын молайту, тіл байлығын дамыту, есте сақтау, дүние танымын кеңейту.

Дамытушылық: Мимиканың дидактикалық ойын арқылы эмоциялы шығарылауын дамыту.

Қолданылатын көрнекіліктер: Фланелеграф, суреттер, ойыншық жеті лақ, ешкі, қасқыр.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу.	Балаларға суретті көрсетіп: - Бүгінгі жаңа ертегімен танысамыз « Қасқыр мен жеті лақ». - Балалар қасқыр туралы не білесіңдер? - Қандай жануар? - Ешкі,лақ қандай жануар? - Лақ туралы қандай өлең,тақпақ білесіңдер. Балалар суретке назар аударады. - Қауіпті аңдарға жатады. - Жабайы жануар. - Үй жануарлары. - Етімен, сүтімен пайдалы. Лағым-ау лағым, Ерке тотай шұнағым. Ағаштарды кемірсең, Құлағыңды жұламын.	Суретерді қарап өз ойларын айтады. Жабайы жануар.
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу.	Ертегінің атын атау: «Жеті лақ және қасқыр» Кейіпкерлерді атап таныстыру: - Ешкі, лақ, қасқыр сөздері Ертегіні әңгімелеу: фланелеграфқа кейіпкерлер суреттерін жабыстыра отырып түсіндіру. Дидактикалық ойын(мимикалық) Мақсаты: кейіпкерлердің көңіл күйін салғыздыру. - ешкінің өтініші, - лақтардың ақылдылығы, - қасқырдың алдауы. Сергіту сәті: Сөздерді қайталайды. Ертгінін мазмұнын мұқият тыңдап отырады. Ойынға белсенді қатысады, әр кейіпкердің образына еніп, оның көңіл-күйін көрсетеді. Көлбең, көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Қасқыр қалай жүреді, Қасқыр былай жүреді.	Балалар мұқият тыңдап жауап береді.

Рефлексия түзету жұмыстары	Қорытынды: - Балалар барлығымыз коррекциялаушы ертегіні жақсы түсіндік пе? - Қызықты болды ма?	Ертегі қызықты болды. ия

Күтілетін нәтиже:

Ұғынады:Ертегіні тыңдап, мазмұнын баяндайды.

Түсінеді: Ұжымдық жұмыстың дағдылары.

Қолданады: Ертегідегі жағымды, жағымсыз кейіпкерді ажыратады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі: Ертегілері әлемінде.

Тақырыбы: «Жеті лақ» ертегісі таныстыру.

Мақсаты: Қасқыр мен жеті лақ ертегісінің үзіндісіне тоқтала отырып бүлдіршіндердің қызығушылығын ояту. Сөздік қорын молайту, тіл байлығын дамыту, есте сақтау, дүние танымын кеңейту. Ертегі туралы түсініктерін бекіте отырып сахналау. Кейіпкерлер атрибуттары арқылы іс әрекеттерін, әсер көңіл күйлерін білдіре отырып сезіндіріп көрсету. Қиялдарын, эстетикалық талғамдарын, техникалық дағдыларын қалыптастыру.

Дамытушылық: Мимиканың дидактикалық ойын арқылы эмоциялы шығарылауын дамыту.

Қолданылатын көрнекіліктер: ширма, кейіпкерлер атрибуттары.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу.	қозғаушы Ертегі атрибуттарымен таныстырады. - Балалар бұл кім? - Ал мынау кім? - Ал мынау ше? - Балалар бұл кейіпкерлер қандай ертегі де ойнады? Балалар қызықтап тамашалайды - «Жеті лақ және қасқыр» ертегісінде. Балаларға жеті лақ және қасқыр ертегісін естеріне түсіру таңдалған кейіпкерлерді тақтаға шығару. - Бұл ертегіде:Үй жануарларына жатады. Етімен, сүтімен бізге пайдалы. Ешкі мейрімді анасы боласың, ал лақтар – ақылды, тіл алғыш боласыңдар. - Ал қасқыр – жаман, айлакер, жыртқыш болады. Жабайы жануар, Қауіпті аңдар қатарына жатады. Балаларды ширма жанына шығарып, сөздерін айтқызу. Қалған балалар көрермендер ретінде тамашалауға отырғызу. Балалар сөздерді ашық, анық бар эмоциясымен сахналатқызу. Тәрбиешіні мұқият тыңдап отырады. Балалар тақтаға шығады. Кейіпкерлерге мінездеме береді. Кейіпкерлер атрибуттарын қолға киіп, сөздерді қайталайды.Көрермендер қолдарын шапалақтап, кейіпкерлерді қарсы алады.	Суретерді қарап өз ойларын айтады. . - Ешкі. - Лақтар. - Қасқыр

Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу.	Ертегінің атын атау: «Жеті лақ және қасқыр» Кейіпкерлерді атап таныстыру: - Ешкі, лақ, қасқыр сөздері Ертегіні әңгімелеу: фланелеграфқа кейіпкерлер суреттерін жабыстыра отырып түсіндіру. Дидактикалық ойын(мимикалық) Мақсаты: кейіпкерлердің көңіл күйін салғыздыру. - ешкінің өтініші, - лақтардың ақылдылығы, - қасқырдың алдауы. Сергіту сәті: Сөздерді қайталайды. Ертегінің мазмұнын мұқият тыңдап отырады. Ойынға белсенді қатысады, әр кейіпкердің образына еніп, оның көңіл-күйін көрсетеді. Көлбең, көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Қасқыр қалай жүреді, Қасқыр былай жүреді.	Балалар мұқият тыңдап жауап береді.
Рефлексия түзету жұмыстары	Қорытынды: - Балалар барлығымыз коррекциялаушы ертегіні жақсы түсіндік пе? - Қызықты болды ма?	Ертегі қызықты болды. ия

Күтілетін нәтиже:

Ұғынады:Ертегіні тыңдап, мазмұнын баяндайды.

Түсінеді: Ұжымдық жұмыстың дағдылары.

Қолданады: Ертегідегі жағымды, жағымсыз кейіпкерді ажыратады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: Жеті лақ ертегісін сахналау.

Мақсаты: Ертегі туралы түсініктерін бекіте отырып сахналау.

Білімділік: Ертегі мазмұнын зейін қойып тыңдауға үйрету.

Дамытушылық: Балалардың сөздік қорын молайту. Сахналау арқылы тіл байлығын дамыту.

Тәрбиелік: Көркем әдеби тілде сөйлеуге тәрбиелеу.

Көркем шығарманың тәрбиелік маңызын түсіндіру

Көрнекіліктер:Ертегі кітап , ертегі кейіпкерлерінің маскасы.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Баланың іс-әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларды шеңберге шақырып бүгінгі күнге тілектер айтуды ұсынады.	Балалар шеңберге тұрып бүгінгі күнге сәттілік тілейді.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Тәрбиеші балаларға қонаққа Айжан қуыршақ келгенін айтады. -тәрбиеші балалар қонағымыз сендердің білімдеріңді,өнерлеріңді көргісі келеді. Біз бүгін қонағымызға ертегіні саханалап берейік. Ол үшін Үйірме барысында балалар ертегі желісіне байланысты суреттерді орналастыруды үйренеді. Тәрбиеші балаларға «Мен қазір ертегіні оқимын, сендер сәйкес суреттерді көтересіңдер» дейді. Оқу барысында балалар сәйкес суреттерді көрсетеді. Ертегі кейіпкерлеріне сипаттама береді. Егер бала қателессе, тәрбиеші оқуын тоқтатып, олар мен эпизодтың мазмұнын талдайды, сәйкес суретті көрсетеді. Одан кейін тәрбиеші балалардан суреттерді ертегі желісі бойынша орналастыруларын сұрайды. Балалар тапсырманы орындап болғаннан кейін, тәрбиеші ертегіні тағы да оқиды, балалар сәйкес суреттерді тағыда көтереді. (және үлкендерге көрсетеді). Үйірме соңында тәрбиеші мынадай ойын ұсынады. Ол суреттерді әдейі қате орналастырады да, балалардан «қай сурет өз орнында	Балалар қонақты қарсы алады. Ертегіні сахалауға дайындалады. Балалар ертегілерді атайды. Балалар сәйкес суреттерді көтереді. Бір суретті алып тастап, балалардан

	тұрған жоқ» - деп сұрайды. Одан кейін ойынды қиындатады. Бір суретті алып тастап, балалардан «қай сурет жетіспей тұр?» - деп сұрайды. Бұндай тапсырмалар балалардың сюжетті ашу тізбегін және кейіпкерлерді белгілі бір белгілеріне қарай орналастыруды түсінуіне үйретеді. Рөлдерді белгілеуде балалар кейіпкерлердің суреті бар медальдарды алады. Ертегіні қоюда аса маңыздысы, балаларды кейіпкер дауысы ырғағын дұрыс салуы. Тәрбиеші жүргізуші рөлін ойнап, ертеті мәтінін оқып, кейіпкерлерді кезекпен сахнаға шығуын қадағалау. Үйде бүкіл ертегіні көрсету қажет емес, ертегінің бір фрагментін көрсетіп шектелуге болады. Бұл жағдайда балаға бір кейіпкердің рөлі беріледі. Бұл сабақтың нәтижесінде балалардың нақты мазмұндауда сериялық іс-әрекетті қолдану шеберлігі қалыптасады.	«қай сурет жетіспей тұр?» - деп сұрайды. Балалар кейіпкерлердің суреті бар дөңгелек пішінге суреттер жабыстырылып, лента байланған медальдарды алады. кезекпен сахнаға шығып рөлдерді ойнайды.
Рефлексия-түзету жұмыстары (коррекция)	Балаларға ертегі желісі бойынша сұрақтар қойылады. Үздік қатысқан балалар мадақталады.	Тәрбиешінің қойған сұрақтарына жауап береді.

Күтілетін нәтиже:

Білу керек: Ертегінің мазмұнын түсіне алады.

Түсінігі бар: Ертегі кейіпкерлері жөнінде түсініктері бар.

Орындай біледі: Ертегіні сахналай алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Дос іздеген бота» ертегісін таныстыру.

Мақсаты: Ертегі қандай болатындығы, достық жайлы түсіндіріп достыққа тәрбиелеу.

Білімділік: Ертегіні тындай білуге, өз түсінгенін ойын жеткізе білуге үйрету, есте сақтау қаблеттерін дамыту

Дамытушылық: Балаларды достыққа, татулыққа тәрбиелеу, баулу

Тәрбиелік: жаман қасиеттерден аулақ болуға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: Ертегі мазмұнын бейнелейтін суреттер

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Топқа қонаққа бота келеді. Балалармен амандасады	Балалар ботамен амандасады
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Мұнда қандай әдемі балалар жиналған. Ол балаларға өзіне дос іздеп жүргенін айтып, көмек сұрайды. Тәрбиеші балалардың назарын ботаның әдемілігіне аударады, ол туралы көптеген ертегілердің бар екенін айтады. Бүгін сендер балалар «Дос іздеген бота» атты ертегімен танысасыңдар. Сабақ барысында балалар ертегі желісіне байланысты суреттерді орналастыруды үйренеді. Тәрбиеші балаларға «Мен қазір ертегіні оқимын, сендер сәйкес суреттерді көтересіңдер» дейді. Оқу барысында балалар сәйкес суреттерді көрсетеді. Егер бала қателессе, тәрбиеші оқуын тоқтатып, олармен эпизодтың мазмұнын талдайды, сәйкес суретті көрсетеді. Одан кейін тәрбиеші балалардан суреттерді ертегі желісі бойынша орналастыруларын сұрайды. Балалар тапсырманы орындап болғаннан кейін, тәрбиеші ертегіні тағы да оқиды, балалар сәйкес	Балалар ботаға қарап қызығады. Тәрбиешінің бота туралы әңгімесін тындайды. Балалардың назары тәрбиешіге ауады.

	суреттерді тағыда көтереді. (және үлкендерге көрсетеді). Сабақ соңында тәрбиеші мынадай ойын ұсынады. Ол суреттерді әдейі қате орналастырады да, балалардан «қай сурет өз орнында тұрған жоқ» - деп сұрайды. Одан кейін ойынды қиындатады. Бір суретті алып тастап, балалардан «қай сурет жетіспей тұр?» - деп сұрайды. Бұндай тапсырмалар балалардың сюжетті ашу тізбегін және кейіпкерлерді белгілі бір белгілеріне қарай орналастыруды түсінуіне үйретеді.	Балалар ойынды қызыға ойнайды балалардан «қай сурет жетіспей тұрғанын айтады. кейіпкерлерді белгілі бір белгілеріне қарай орналастырады.
Рефлексия , түзету жұмыстары	Сұрақ жауап. • Ертегі қалай аталады? • Ертегіде қандай кейіпкерлер бар? • Ботаға өзіне дос табуын кім айтты? • Бота ең бірінші дос болайық деп кімге барды? • Бота өзіне дос таба алды ма? • Ертегі немен аяқталды? Балаларды марапаттау.	Қойылған сұрақтарға жауап береді Марапат алған балалар қуанады.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Бота мен оның достарын сипаттай алады.

Орындай алады: Ертегінің кейіпкерлерін ажырата алады.

Түсінігі бар: Ертегі қандай болатындығы, достық жайлы түсінігі бар.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Дос іздеген бота» ертегісін сахналау

Мақсаты: балалардың бота мен оның достары туралы түсініктерін қалыптастыру

Дамытушылық: ой-өрісін, есте сақтау қабілеттерін арттыру.

Тәрбиелік: жануарларды қорғауға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: ертегі кітап, кейіпкерлердің суреттері, медальдар

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларды жылулық шеңберге шақырады	Балалар шеңбер құрып тұрады
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Тәрбиеші балаларға қонаққа Айжан қуыршақ келгенін айтады. -тәрбиеші балалар қонағымыз сендердің білімдерінді, өнерлерінді көргісі келеді. Біз бүгін қонағымызға ертегіні саханалап берейік. -Біз өткен қандай ертегілерді тыңдадық, есімізге түсірейікші. Жақсы балалар енді сендер ертегі кейіпкерлеріне бөлініп ойнайық. Тәрбиеші балалардың кейіпкерлердің интонациясын, дауыс ырғағын, дауыс қаттылығын дұрыс жеткізуін қадағалап отырады. Мәтінді оқып кейіпкерлердің кезекпен шығуын қадағалайды. "Жалғасын тап" м\ы: балалардың ойлауын, тілін дамыту. Тәрбиеші ертегіден үзінді айтады балалар қай ертегіден және жалғасын айтады.	Балалар қонақты қарсы алады. Ертегіні сахналауға дайындалады. Балалар ертегілерді атайды. Балалар өздеріне ұнаған кейіпкерді таңдайды. Ертегіні сахналайды Балалар ойынды қызыға ойнайды. Жалғасын айтады
Рефлексия , түзету жұмыстары	Тәрбиеші балаларға ертегі желісі бойынша сұрақтар қояды – Сонымен балалар біз қандай ертегімен таныстық?	Балалар тәрбиешінің қойған

	– Ертегі қызықты болдыма? – Ертегі не жайында болды? Сендер қалай түсіндіңдер. Белсенді қатысқан балалар мадақталады	сұрақтарына жауап береді

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Бота мен оның достары жөнінде біледі

Орындай алады: Ертегінің кейіпкерлерін ажырата алады.

Түсінігі бар: Ертегіні сахналай алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру салалары: Вариативтік компонент

Бөлімдері: «Ертегі елінде»

Тақырыбы: «Түлкі мен тырна» ертегісі (оқу, талдау)

Мақсаты: Ертегі тыңдап, оқиғаның өрбеуіне кейіпкерлерді сипаттай білуге үйрету.

Дамытушылық: Тіл байлығын дамыту, сөздік қорларын молайту.

Тәрбиелік: Қиын кезде достарына көмектесе білуге тәрбиелеуге үйрету.

Қолданылатын көрнекіліктер: түлкі, тырна, ертегі желісі бойынша суреттер.

Тәсілдері, кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларға саяхатқа шығатындарын хабарлайды.	Балалар саяхатқа дайындалады.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Тәрбиеші балаларға ертегілер әлеміне ұшатын кілеммен баратындарын айтып, кілеммен ертегілер еліне келеді. Жұмбақ жасыру Д\о « Кім тапқыр» Мақсаты: Балалардың жылдамдығын тапқырлығын анықтау, ой-өрісін дамыту. Өзі қу, жүрген жері айғай да шу. Ол не ? (Түлкі) Жұмбақтың жауабы шешілген кезде сиқырлы сандықтан кітапты алып шығады Тәрбиеші балаларға «Түлкі мен тырна» ертегісін мәнерлеп бірнеше рет оқып береді. - Ертегі қалай аталады? - Ертегі қандай сөздермен басталады? - Тырна не деп айтты? - Ал түлкі қалай жауып береді? - Тырна құтылатын қандай амал табады? -Ертегі қалай аяқталды? Сергіту сәті: “Түлкі, түлкі түлкішек”	Балалар ертегілер еліне кілеммен ұшатындарына қуанады. Балалар тәрбиешінің айтқан жұмбағын шешеді. Балалардың назары сандықтан шыққан кітапқа ауады. Балалар ертегіні мұқият тыңдайды. Балалар ертегі желісі бойынша жетектеуші сұрақтар арқылы ертегіні айтып шығады. Балалар тәрбиешімен бірге қимылдарын келтіре отырып

	Жаңа сөздер: амал-шешім, құтылу-қашып кету, шыбық салыпты-соқты. Балаларға сөздердің мағыналары түсіндіріледі. Мақал жаттаймыз: “Алпыс амал түлкіде, алпыс екі амал адамда” Дидактикалық ойын: «Әрекетерін ата» Мақсаты: Балаларды суретті қарай отырып істеген әрекеттері бойынша әңгіме құрату.	сергіу жаттығуларын жасайды. Балалар қайталап айтады. Балалар мақалды бірнеше рет қайталап жаттайды. Балалар үстел үстіне суретті алып ондағы, қимыл әрекеттері бойынша әңгіме құрайды. Мысалы: Түлкі жүгіріп келе жатыр. Тырна ұшып келеді. Тырна апанға кіреді. Адам інді қазады.
Рефлексия-түзету жұмыстары (коррекция)	Сурет бойынша әңгіме құрастыру , оларды сипаттау. Түлкі суреті қандай? Тырна суреті қандай? Балалардың жетістігін әңгімелеу.	Түлкі қу, ақылды, батыл, әдемі, сұлу, түсі сарғыш. Ол орманда, далада өмір сүреді. Тырна ақылды, әдемі, түсі сұр. Балалар риза болады.

Күтілетін нәтиже:

Білу керек: Балалар ертегі кейіпкерлерін біледі.

Түсінігі бар: Түлкі , тырна, апан, амал сөдері туралы түсінігі бар.

Орындай алады: Ойындарға қатысып, сұрақтарға жауап береді.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру салалары: Вариативтік компонент

Бөлімдері: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: «Түлкі мен тырна» ертегісі сахналау.

Мақсаты: Балаларды ертегі желісі бойынша айтып бере алуға, сахналай білуге үйрету .

Дамытушылық: Балалардың тілдік белсенділіктерін дамыту.

Тәрбиелік: Достыққа, татулыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс: түлкі, тырна, апан, құтылады, амал табу.

Қолданылатын көрнекіліктер: ертегі кейіпкерлерінің суреттері, ертегі желісі бойынша суреттер.

Тәсілдері, кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларға балабақшаға келе жатқанда сиқырлы қобдиша тауып алғанын айтады.	Балалар сиқырлы қобдишаға қызыға қарайды.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Сиқырлы қобдишаның ішінде «Түлкі мен тырна» ертегісі желісі бойынша суреттер . Тәрбиеші балаларға Балалар мынау қандай ертегі. Оның кейіпкерлерін ата? Ертегі не жайлы? Түлкі мен тарна адамнан қалай құтылады? Д/о “Дұрыс орналастыр” Мақсаты: Ертегіні желісі бойынша орналастыра білуге үйрету. Сергіту сәті: «Шымыршық» Шымыршық, шымыршық ата қалай жүреді? Шымыршық, шымыршық апа қалай жүреді? Шымыршық, шымыршық қыздар қалай жүреді? Шымыршық, шымыршық күшік қалай үреді? Шымыршық, шымыршық мысық қалай жуынады? Шымыршық, шымыршық тышқан қалай дыбыстайды? Ертегіні сахналау. Тәрбиеші ертегіні меңгерген үш балаға бір-	Балалардың назары тәрбиешінің басындағы қобдишаға ауады. Балалар сұрақтарға жауап береді. Балалар суреттерді ертегі желісі бойынша орналастырады. Балалар сергіту сәтін қимылмен көрсетіп мәтінін қайталайды Балалар тос белгілерін мойынға тағып, рөлді ойнауға дайындалады.

	бір кейіпкер ролін тандап оны ойнауын ұсынады. Балаларға тос белгілерді алады. Ертігіні ойнауда ең маңыздысы кейіпкерлердің интонациясы, дауыс ырғағы. Тәрбиеші мәтінді (автор) оқиды және кейіпкерлердің кезекпен шағуын қадағалайды. Сөздік жұмыс: түлкі, тырна, апан, құтылады, амал табу. Д/о “Кейіпкерлерді ата” Барасы: Балалар суреттегі кейіпкерлерді атау керек.	Балалар ертегі желісі бойынша тәрбиеші көмегімен ертегіні сақналайды Балалар бұл сөздерді қалай түсінесіңдер? Балалар ертегі кейіпкерлерін ажыратып, дұрыс орнатуға тырысады.
Рефлексия-түзету жұмыстары (коррекция)	Балаларға ертегі желісі бойынша сұрақтар қойылады. Балалардың жемісін мақтау, мадақтау.	Балалар сұрақтарға толық жауап береді. Балалар мақтау алғандарына риза болады.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Балалар ертегінің қалай аталатынын және ертегі желісі бойынша қандай кейіпкерлер ойнайтынын біледі.

Түсінігі бар: Балалар «Түлкі мен тырна» ертегісіндегі кейіпкерлері сияқты тату және бір біріне көмек көрсету керектігін түсінеді.

Орындай алады: Ертегі желісін және мазмұнын айта алады, сұрақтарға толық жауап бере алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Алтын балта» ертегісі таныстыру

Мақсаты: Балаларға «алтын балта» ертегісі жайлы мағұлмат беріп, білімдерін толықтыру.

Дамытушылық: Ертегі кейіпкерлерімен таныстырып, ертегіні жандандырып, сөздік қорын арттыру.

Тәрбиелік: Ертегіні мұқият тыңдауға, түсінгендерін айтуға үйрету.

Қолданылатын көрнекілік: Ертегі кейіпкерлерінің суреті, коңустық театр.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші қонаққа Айгүл қуыршақтың келгенін хабарлайды.	Балалар қонақты қарсы алып, амандасады.
Ұйымдастыру жқмыстары	Балалар қараңдаршы Айгүл қуыршақ бізге сыйқырлы сандық әкеліпті. - Қанекей бұл сандықтың ішінде не бар екенін көрейікші. ДЮ «Ертегі кейіпкерлерін ата?» Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін табады. - Мынау не? -Балта не үшін керек? - Ендеше балалар қазір мен сендерге «Алтын балта» ертегісін оқып берейін. Баяғыда бір кедей болыпты. Бір күні ол көршілес байдың балтасын сұрап алып, отынға барыпты. Біраз отын шауып бола берген кезде, кедейдің балтасының басы ұшып кетіп, қасындағы диірмен тасын айналдырып жатқан суға барып түсіпті. Кедей диірменші шалға келіп, балтамды алып бер жалынады. Шал диірменін тоқтатып, суға қолын тығып жібереді де, бір алтын басты балтаны алып шығады. -Мынау ма балтаң?-дейді шал. -Жоқ бұл емес дейді кедей. -Шал суға екінші рет қолын малып жіберіп, күміс басты балтаны алып шығады да: - Мынау ма балтаң?-дейді тағы да кедейге. Бұл да емес. Диірменші үшінші рет қолын суға малғанда, қара темір балта ілігеді. Сол кезде ғана кедей: Е, міне мынау менің балтам!-деп оған қолын соза бергенде,	Балалардың назары сыйқырлы сандықта. Балалар ертегі кейіпкерлерін табады. Балта. Отын жару үшін керек. Балалардың назары Айгүл қуыршақ пен тәрбиешіде болады.

	диірменші шал оны тоқтатып . Шырағым дүние қоңыз емес ақ пейіл адал жан екенсін. Сол үшін менен мына балтаны сыйға ал. Оның сен сияқты кедейге тигізер пайдасы көп. Осы балта қолында тұрғанда, күнкөрісің түзелер, тез-ақ ел қатарына қосыларсың,-деп оған алтын балтаны береді. - Кедей бұл балтаны үйге әкелген күннен бастап, құлшына еңбек етеді. Алтын балта сиқырлы балта екен, кедей отынды да өндірте жарады. Сөйтіп ісі оңға басады үйге береке кіреді. Мұны көрші бай да байқап қалады. Бір күні ол кедейден мұның сырын сұрайды. Кедей жасырмай барлық болған оқиғаны айтып береді. Енді баяғы кедейге бере тұрған қара балтасын ала салып, бай да отынға келеді. Ол отында шабаршаппас-тан, шыдамай, балтасын диірмен суына лақтырып жібереді де, алып бер деп диірменші шалға келеді. Шал судан алтын басты балтаны алып шығады. Сол -ақ екен бай: - Менің балтам!- деп тұра ұмтылады. Бірақ диірменші шал оны кеудесінен иітеріп, тоқтатады да: - Қоя тұр, құлқыны тоймаған қу неме! Міне, сенің балтан,- деп байға өзінің темір балтасын алып береді. Бай амалы құрып, үйіне қайтады. Еңбегімен күнелткен кедейді күндеп көре алмай, ішқұса болған бай шаруасына да жөндеп қарай алмапты. Тұрмысының да берекесі кетіпті. Сары ауыру боп ақырында бай өліп тыныпты. Д/О «Қай кейіпкер артық» Мақсаты: Есте сақтау қабілеттерін арттыру	Балалар тәрбиеші айтқан ертегіні мұқият тыңдайды. Балалар тәрбиешінің айтқан ертегідегі кейіпкерлерді естеріне сақтауға тырысады. Балалар тәрбиешімен бірге ойынды қызыға ойнайды. Ертегіде кездескен кейіпкерлерді атайды. Ертегіде жоқ артық кейіпкерлерді атайды.
Рефлексия-түзетуші.	-Қонаққа кім келді? -Қандай ертегі тыңдадық? -Қай кейіпкердің әрекеті ұнады? -Қонақпен қоштасу -Балаларды мақтау, мадақтау.	Балалар тәрбиешінің қойған сұрақтарына жауап береді.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Балалар балта жайлы біледі.

Түсінігі бар: Балалар «Алтын балта» ертегісі жайлы түсінігі бар.

Орындай алады: Балалар ертегіні жандандыра алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Алтын балта» ертегісі сахналау.

Мақсаты: Балаларға алтын балта ертегісін айтып, білімдерін толықтыру.

Дамытушылық: Балалардың ой-өрісін дамыту үшін ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін, көрсете алуға үйрету.

Тәрбиелік: Ертегіні ойнау барысында, кейіпкерлердің жүріс-тұрысын , дауыс ырғағын, дұрыс жеткізе білуге тәрбиелеу.

Әрекетті ұйымдастыру	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Ұйымдастыру кезеңі	Ертегілер еліне саяхатқа баратынын тәрбиеші хабарлайды.	Балалар ертегілер еліне саяхатқа дайындалады.
	Ендеше балалар ертегілер еліне саяхатқа шығу үшін поездға отырайық. Балалар ертегілер елінде көптеген кейіпкерлер бар екен. Осы кейіпкерлердің ішінен алтын балта ертегісінің кейіпкерлерін таңдап алайық. Д/о « Таңдап ал да, тап» Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін таба білуге үйрету, есте сақтау қабілетін дамыту. Тәрбиеші балаларды кілемнің үстіне шақырады. -Тәрбиеші мен ертегі айтамын, ал сендер ертегі кейіпкерлерін көрсетіндер. Тәрбиеші ертегіні айта бастайды. Баяғыда бір кедей болыпты. Бір күні ол көршілес байдың балтасын сұрап алып, отынға барыпты.Бұл сәтте балалардың кейіпкерлердің іс-әрекетін көрсетулерін сұрайды. Тәрбиеші келесі үзінді бойынша ертегіні әңгімелейді. Балалардан кейіпкерлердің мінез-құлықын, жүріс-тұрысын, дауыс ырғағын дұрыс жеткізе білуге үйретеді.	Балалар поездға отырып саяхатқа барады. Балалар алтын балта ертегі кейіпкерлерін тәрбиешімен бірігіп таңдап алады. Балалар кедейдің байға барып, балтасын сұрау әрекетін, жүріс-тұрысын көрсетеді.
Рефлексия-түзетуші.	Тәрбиеші балалардан қандай ертегімен танысқандарын сұрап, кейіпкерлерді атады.	Балалар қандай ертегімен танысқандықтары

		жөнiнде баяндайды.

Күтилетiн нәтиже:

Түсiнiгi бар: Ертегi кейiпкерлерi жайлы түсiнiгi бар.

Бiледi: Балалар балта жайлы бiледi.

Орындай алады: Сұрақтарға жауап берiп, ертегiнi баяндай алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімдері: Ертегілер әлемінде

Тақырыбы: «Құмырсқаның серуені.» Оқу, әңгімелеу.

Мақсаты: Балалар халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын ертегілер арқылы артыру.

дамытушылық: Балалардың ойлау қабілетін, есте сақтау қабілетін дамыту.

тәрбиелік: Адамгершілікке, үлкенді тыңдай білуге тәрбиелеу.

Жаңа сөздер: Жәндіктер

Қолданылған көрнекіліктер: ертегі кейіпкерлерінң үстел үсті театры, муляждары. Ұшақ шапкасы.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларға жәндіктер әлеміне көрмеге баратынын айтады.	Балалар көрмеге баруға дайындалады.
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу	Балалар көрмеге қандай көлікпен барғыларың келеді? Ендеше ұшаққа отырып жәндіктер әлеміне барайық. Тәрбиеші балалар біз жәндіктер көрмесіне келдік. Қандай жәндіктерді көріп тұрсыңдар? д\о «Қандай жәндік» Мақсаты. Жәндіктердің тіршілік етуін әңгімелеу. Балалар жәндіктерді бақылап, тәрбиеші көмегімен әңгімелейді. Балалар осы жәндіктер туралы ертегі тыңдағыларың келеме? Тәрбиеші балаларды кілем үстіне шақырады. Балаларға құмырсқаның серуені ертегісін әңгімелейді. Білесіңдер ме, балалар? Ертеде құмырсқалар қазіргідей еңбекқор болмапты. Күні бойы қыдырып, одан қалса жатып ұйықтайды екен. Анда – санда аш болмау үшін жұмыс істейді екен. Онда да ерініп шын көңілімен істемейді екен. Олардың біреуі мүлде жалқау екен. Күн сайын ұйқысынан тұрсымен: -Ah, ah.. Бүгін еш нәрсе істемей қарынымды қалай тойдырсам екен?- деп ойланады екен. Сөйтіп ойланып жүргенде ойына бір нәрсе келіпті. Ее, менің досым бар екен ғой.	Балалар ұшақпен барғылары келетінін айтады. Балалар ұшаққа отырып музыка ырғағымен табиғат бұрышына келеді. Құмырсқа, көбелек, өрмекші, шегіртке. Құмырсқа еңбекқор жәндік. Көбелек өте нәзік әрі әдемі жәндік. Олар гүлдердің үстінде ұшып – қонып жүреді. Иә.

Күнде солардың біреуіне қонақ болсам ешкімге зияным жоқ . Осылайша әрі қарынымды тойдырам, әрі жұмыс істемеймін.,-деп ойланған құмырсақ, ойын жүзеге асыруға кірісіпті.Құмырсақ жолға шығыпты. Бір араның үйіне келіпті . Есік қағыпты. Есіктің арғы жағынан «Кім бұл!- деген дауыс шығыпты. Сол кезде құмырсақ: - Есігінді аш, бауырым. Мен құмырсақ бауырыңмын ғой. Бүгін сенің үйіңе қарынымды тойдыруға келдім. Үйіндегі барыңды құмырсақ бауырыңа бер депті. Ара есігін ашып ,үйіндегі бар дәмдісін беріп, құмырсақаның көңілін көтеріпті.Кешке құмырсақ араға рахметін айтып үйіне келіпті. Төсегіне жатып.Ох мен жұмыста істеген жоқпын, шаршаған да жоқпын қарынымды тойдырдыдепті. Құмырсақ келесі күні өрмекшіге барыпты.Өрмекшінің дәмді тамақтарын жеп, рахметірін айтып үйіне қайтышыты. Осылай қыдырып жүріп қарынын тойдырған құмырсаққа қатты ұнапты. Үшінші күні құмырсақ көбелекке келіпті. Көбелек бар тапқан асын құмырсақаның ауызына төсепті. Көбелек құмырсақаны қанатына отырғызып гүлден-гүлге қондырып ,биіктерге самғап ұшып көңілін көтеріпті. Құмырсақ рахметін айтып үйіне қайтыпты. Қандай керемет .Жұмыс та істеген жоқпын, қарынымды тойдырыдым- депті. Сөйтіп жылжып күндер өтіпті. Құмырсақаның қонаққа баоратын достары таусылыпты. Енді не істесем екен?Достарыма қайтадан қонаққа барсам ба екен деп ойланыпты. Ұйқысынан тұрғанда біреулер есік қағыпты. Сөйтсе достары оған қонаққа келіп тұр екен. Құмырсақ қатты сасып, не сітерін білмепті. Сонда ұялып тұрып: -Сендерді қонақ қылғым келеді? Бір-ақ үйімде сендерді отырғызайтын орын жоқ, не бір тілім наным доқ –депті. Достары құмырсаққа қатты ренжігені соншалық енді оған көмектеспеуге бел байлапты. Құмырсақ өзінің достарын

Балалар құмырсақаның әрекеттерін келтіріп сергіту сәтін жасайды.

Ертегі кейіпкерлерінң қимыл әрекетін әңгімелейді.

	ренжіткені үшін, әрі өзінің жалқаулығына қатты ренжіпті. Сөйтіп, балалар , құмырсқа жалқаулықтың өте жаман нәрсе екенін түсініп, сол күннен бастап тыным таппай еңбек ететін болыпты. Сергіту сәті: «Құмырсқа» Д\о «Кім не істеді» Ертегі желісін балалрмен бірге әңгімелеу. Балалар енді ұшағымызға отырып тобымызға оралайық.	Балалар ұшаққа мініп топқа келеді.
Рефлексия- түзету жұмыстары	-Балалар қайда қонаққа бардық? - Қандай көлікпен бардық? -Көрмеден қандай жәндіктерді көрдіңдер? -Қандай ертегіні әңгімеледік? Тәрбиеші жақсы қатысқан балаларға жұлдызша таратады.	Жәндіктер көрмесіне бардық. Ара , құмырсқа, көбелек, шегіртке. Құмырсқаның серуені.

Күгілетін нәтиже:

Біледі:Ертегі кейіпкерлерін атай біледі.

Түсінігі бар: Ертегі туралы түсінігі бар.

Орындай алады.Ертегіні әңгімелей алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімдері: Ертегілер әлемінде

Тақырыбы: « Құмырсқаның серуені» сахналау

Мақсаты: Балалар халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын ертегілер арқылы артыру.

дамытушылық: Балалардың ойлау қабілетін, есте сақтау қабілетін дамыту.

тәрбиелік: Адамгершілікке, үлкенді тыңдай білуге тәрбиелеу.

Жаңа сөздер: жәндіктер

Қолданылған көрнекіліктер: ертегі кейіпкерлерінің шапкалары. Ара , көбелек, өрмекшінің үйлері.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларға топқа қонақтар келетін хабарлайды.	Балалар дайындалады.
Ұйымдастыру, ізденіс Жүргізуіне	Есік қағылады. Топқа Балалар мен сендерді көргеніме қуаныштымын. Мен сонау алыс ауылдан келдім, мен сендерге қожын алып келдім д\о «Танып алда атын айт» Қандай жәндіктерді көріп тұрсындар? Мақсаты. Жәндіктердің тіршілік етуін әңгімелеу. Қоржыннан жәндіктердің шапкаларын алады. Ата осы жәндіктер туралы ертегіні әңгімелей бастайды. Білесіңдер ме, балалар? Ертеде құмырсқалар қазіргідей еңбекқор болмапты. Күні бойы қыдырып, одан қалса жатып ұйықтайды екен. Анда – санда аш болмау үшін жұмыс істейді екен. Онда да ерініп шын көңілімен істемейді екен. Олардың біреуі мүлде жалқау екен. Күн сайын ұйқысынан тұрсымен: -Ah, ah.. Бүгін еш нәрсе істемей қарынымды қалай тойдырсам екен?- деп ойланады екен. Сөйтіп ойланып жүргенде ойына бір нәрсе келіпті. Ее, менің досым бар екен ғой. Күнде солардың біреуіне қонақ болсам ешкімге зияным жоқ . Осылайша әрі қарынымды тойдырам, әрі жұмыс істемеймін.,-деп	Балалар ойынды ойнайды. Құмырсқа, көбелек, өрмекші, шегіртке. Құмырсқа еңбекқор жәндік. Көбелек өте нәзік әрі әдемі жәндік. Олар гүлдердің үстінде ұшып – қонып жүреді. Бала құмырсқаның шапкасын киіп құмырсқаның іс-әрекетін жасайды. Құмырсқаның дауыс ырғағын келтіреді.

ойланған құмырсақ, ойын жүзеге асыруға кірісіпті. Құмырсақ жолға шығыпты. Бір араның үйіне келіпті. Есік қағыпты. Есіктің арғы жағынан «Кім бұл!»-деген дауыс шығыпты. Сол кезде құмырсақ: - Есігінді аш, бауырым. Мен құмырсақ бауырыңмын ғой. Бүгін сенің үйіңе қарынымды тойдыруға келдім. Үйіндегі барыңды құмырсақ бауырыңа бер депті. Ара есігін ашып, үйіндегі бар дәмдісін беріп, құмырсақтың көңілін көтеріпті. Кешке құмырсақ араға рахметін айтып үйіне келіпті. Төсегіне жатып. Ох мен жұмыста істеген жоқпын, шаршаған да жоқпын қарынымды тойдырды депті. Құмырсақ келесі күні өрмекшіге барыпты. Өрмекшінің дәмді тамақтарын жеп, рахметін айтып үйіне қайтыпты. Осылай қыдырып жүріп қарынын тойдырған құмырсаққа қатты ұнапты. Үшінші күні құмырсақ көбелекке келіпті. Көбелек бар тапқан асын құмырсақтың ауызына төсепті. Көбелек құмырсақты қанатына отырғызып гүлден-гүлге қондырып, биіктерге самғап ұшып көңілін көтеріпті. Құмырсақ рахметін айтып үйіне қайтыпты. Қандай керемет. Жұмыс та істеген жоқпын, қарынымды тойдырдым-депті. Сөйтіп жылжып күндер өтіпті. Құмырсақтың қонаққа баоратын достары таусылыпты. Енді не істесем екен? Достарыма қайтадан қонаққа барсам ба екен деп ойланыпты. Ұйқысынан тұрғанда біреулер есік қағыпты. Сөйтсе достары оған қонаққа келіп тұр екен. Құмырсақ қатты сасып, не сітерін білмепті. Сонда ұялып тұрып: - Сендерді қонақ қылғым келеді? Бір-ақ үйімде сендерді отырғызайтын орын жоқ, не бір тілім наным доқ – депті. Достары құмырсаққа қатты ренжігені соншалық енді оған көмектеспеуге бел байлапты. Құмырсақ өзінің достарын ренжіткені үшін, әрі өзінің жалқаулығына қатты ренжіпті. Сөйтіп,

Араның қимыл – әрекетін, мінез құлқын, дауыс ырғағын келтіреді.

Келесі бала өрмекшінің әрекеттерін жасайды.

Балалар құмырсақтың әрекеттерін келтіріп сергіту сәтін жасайды.

Ертегі кейіпкерлерінің қимыл әрекетін әңгімелейді.

	балалар , құмырсақ жалқаулықтың өте жаман нәрсе екенін түсініп, сол күннен бастап тыным таппай еңбек ететін болыпты. Сергіту сәті: «Құмырсақ» Д\о «Кім не істеді» Ата балалардың ертегісін көріп тамашалағанына рахметін айтып үйіне қайтады.	
Рефлексия-түзету жұмыстары	-Балалар қайда қонаққа -Көрмеден қандай жәндіктерді көрдіңдер? -Қандай ертегіні тамашаладық Тәрбиеші жақсы қатысқан балаларға жұлдызша таратады.	Ара , құмырсақ, көбелек, шегіртке. Құмырсақтың серуені.

Күтілетін нәтиже:

Біледі:Ертегі кейіпкерлерін атай біледі.

Түсінігі бар: Ертегі туралы түсінігі бар.

Орындай алады.Ертегіні сахнай алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Мақтаншақ қоян» ертегісін таныстыру.

Мақсаты: Ертегегі мазмұнын зейін қойып тыңдауға үйрету. Балалардың сөзік қорын молайту. Көркем әдеби тілде сөйлеуге тәрбиелеу. Көркем шығарманың тәрбиелік маңызын түсіндіру.

Білімділік: Ертегіні әңгімелеуге үйрету.

Дамытушылық: Балалардың тілін есте сақтау қабілетін дамыту.

Тәрбиелік: балаларды қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу.

Қолданылған көрнекіліктер: «Мақтаншақ қоян» ертегісінің кітабы, ертегі кейіпкерлердің суреттер, конустық театр.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларға хат тасушы апай біздің топқа «Мақтаншақ қоян» ертегісін алып келгені туралы айтады.	Балалар тәрбиешінің қолында тұрған кітапты көріп қуанады.
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу	-Қоян туралы не білесіңдер? -Ол қандай жануар? -Қоян туралы қандай тақпақ, өлең білесіңдер? -Қоян туралы тағы бір ертегі тыңдағыларың келе ме? Тәрбиеші «Мақтаншақ қоян» ертегісін бірінші рет оқып береді. Ертегі желісі бойынша сұрақтар қояды. Қоян қалай мақтанады? Бұл мақтанғанын кім естіп қояды? Қарға не істейді? Қоян қарғаға қалай көмек көрсетеді? Сергіту сәті: Көлбең, көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Қарға қалай жүреді? Қарға былай жүреді. Көлбең, көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Қоян қалай жүреді Қоян былай жүреді.	Балалар өз ойларымен сұрақтарға жауап береді. Балалар білген тақпақтарын айтып береді. Тәрбиешіні мұқият тыңдайды. Сұрақтарға жауап береді. Мұртым менің мойылдай, табаным менің күректей, Тістерім менің болат қанжардай- мен ешкімнен қорқпаймын. Қарға. Қарға қоянды іздеп жүріп тауып алады. Ол қарғаны иттерден құтқарады.

	Дид/ойын: «Ертегіні құрастыр» Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін есте сақтау. Ертегіні оқиға желісін жүйелі түрде құруға үйрету. Тілдерін дамыту. Ертегіге деген қызығушылығын ояту.	Балалар сергіту сәтін қимылмен көрсетіп, мәтінін қайталайды. Балалар ертегіні қызыға тыңдайды.
Рефлексия-түзету жұмыстары	-Балалар бүгін сендер қандай ертегі тыңдадыңдар? -Ертегі кейіпкерлерін атаңдар? Тәрбиеші жақсы жауап берген балаларды мақтайды, мадақтайды.	Балалар тәрбиешінің сұрақтарына толық жауап береді. Балалар мақтауға риза болады.

Күтілетін нәтиже:

Біледі:Ертегі мазмұнының желісін біледі.

Түсінігі бар: Ертегі жайлы түсініктері бар.

Орындай алады: Балалар кейіпкерлерді ажыратып, сұрақтарға толық жауап бере алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Мақтаншақ қоян» ертегісін сахналау.

Мақсаты: Ертегі мазмұнын зейін қойп тыңдауға үйрету. Көркем әдеби тілде сөйлеуге тәрбиелеу.

Қолданылған көрнекіліктер: Ертегі кейіпкерлердің суреттер, кейіпкерлердің атрибуттары.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларға қонақ келетінін хабарлайды. Есік қағып топқа Айша қуыршақ келеді, Балалармен амандасады.	Балалар қонақты күтеді.
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу	-Сәлеметсіңдер ме, балалар. -Менің досым қоянды оғалтып алдым. Қасқыр: -Қоян менде. -Сендер достарың жайлы маған тақпақ, өлең, ертегі айтып берсең айтып берсең мен оны қайтарамын. Айша қуыршақ: -Балалар маған көмектесіңдерме. Қасқыр: -Балалар қоян туралы не білесіңдер? -Ол қандай жануар? -Қоян туралы тақпақ айтып беріңдер. Қасқыр: -Қандай өлең білесіңдер? Қасқыр: -Қоян туралы ертегі білесіңдер ме, айтып беріңдер? Айша қуыршақ: -Енді қоянымды жібер! Қасқыр: -Маған ертегіні сахыналап берсеңдер жіберемін. Тәрбиеші: -Балалар «Мақтаншақ қоян» ертегісін сахналап берейік. Тәрбиеші көмегімен сахналайды. Қасқыр:	Балалар амандасады. Балалар өз ойлары мен сұрақтарға жауап береді. Балалар білген тақпақтарын айтып береді. Балалар қоян туралы тақпақ, өлеңдерін айтады. Балалардың біреуі ертегіні айтып, әңгімеле береді. Балалар ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарын киіп сахыналай бастайды. Балалар сергіту сәтін қимылмен көрсетіп, мәтінін қайталайды. Балалар қызыға ойнайды.

	-Жарайсыңдар, балалар мен қоянды жіберемін. (қасқыр шығып кетеді, қоян келеді) Қоян: -Маған көмектескендеріңе рахмет! Сергіту сәті: «Қоян тұршы» Д/о: «Қай ертегінің кейіпкері?» Мақсаты: Ертегілердің кейіпкерлерін ажырта білу. Айша қуыршақ пен қоян рахметтерін айтып кетеді.	
Рефлексия- түзету жұмыстары	-Балалар топқа кім келді? -Біз Айша қуыршаққа қалай көмектестік? -Сендерге ұнады ма? Тәрбиеші жақсы қатысқан балаларды мақтап, мадақтау.	Балалар өз ойларымен сұрақтарға жауап береді.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Балалар ертегі мазмұнының желісін біледі.

Түсінігі бар: Балалардың ертегі жайлы түсінігі бар.

Орындай алады: Балалар кейіпкерлерді ажыатып, сұрақтара толығымен жауап бере алады. Сахыналай біледі.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімдері: Ертегілер әлемінде

Тақырыбы: «Күн, ай және әтеш» ертегіні таныстыру.

Мақсаты: Балаларды ертегі желісімен толықтай таныстыру. Ертегіні тындай білуге, өз түсінгенін, ойын жеткізе білуге үйрету, есте сақтау қаблеттерін дамыту, жаман қасиеттерден аулақ болуға тәрбиелеу. Тілдерін дамытып, байланыстырып сөйлеуге үйрету.

Қолданылатын көрнекіліктер: Ертегі мазмұнын бейнелейтін суреттері.

Әрекеттің кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларды щаттық шеңберге шақырады. Балалар, сендермен кездескеніме өте қуаныштымын. Бір-бірімізге қарайықшы. Мен сендердің сөздеріңнен қуаныш пен қызығушылық көріп тұрмын. Бүгінгі күндерің сәтті өтсін! Балалар бір бірімізге тек жақсылық тілейік	Балалар шеңбер құрып, бір-біріне жылы лебіздерін білдіреді.
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу.	Балалар, сендерге ертегілер елінен сандықша жіберіпті. Ашып көрейік пе? Ішінде не бар екен? – Ертегілер елінен «Күн, ай және әтеш» деген ертегіні жолдапты. – Ал, ендеше мен ертегіні оқып берейін. Сендер мұқият тындандар Ертеде аспанда ағайынды үш бала өмір сүріпті. Үлкені-Күн, ортаншысы-Ай, кішісі-Әтеш екен. Күн жерде тіршілік ететін адамдарға, өсімдіктер мен жануарларға жарық пен жылу таратуға кеткенде, үйдегі кіші інілері Ай мен Әтеш үнемі келіспей қала береді екен. Бір күні әбден ыза болған Ай Әтешті айдарынан ұстап алып жерге лақтырып жіберіпті. Кешке үйге келген Күн болған жағдайды естіп біледі. Ашуға булығып Айға: -Туған ініңді көзің қиып, қалай лақтырдың? Сендей рақымсызды көргім келмейді. Бұдан былай аспанға мен	Балалар қуана келіседі. Балалар сұрақтарға жауап береді. Балалар мұқият тәрбиешіні тындайды.

	күндіз, сен түнде шығатын боламыз. Ал Әтеш жақын інім болып қала береді. Ол мені ұмытпайды,-дейді. Сол уақыттан бастап Әтеш таң атысымен, Күнді көргенде «Кукареку!» деп айғай салатын болыпты. Бұл «Амансыз ба Күн-аға!» дегені екен. Ал кеш түссе, қонақтауға кетеді. Өйткені, аспанға шыққан Айды көргісі келмейтін көрінеді. Сергіту сәті: Орнымыздан тұраық, Алақанды ұрайық. Бір отырып бір тұрып Сәл демалып алайық Д/о: Кейіпкерлерді тап: мақсаты: ойлау әрекетін, еске сақтау қабілетін дамыту.	Ертегі желісі бойынша көрсетілген суреттерге назарларын аударады. Сергіту сәтінде балалар қимылмен бірге орындайды. Ойынды қызыға ойнайды
Рефлексиялы – түзету кезең	Тәрбиеші балаларға ертегі желісі бойынша сұрақтар қояды – Сонымен балалар біз қандай ертегімен таныстық? – Ертегі қызықты болдыма? – Ертегі не жайында болды? Сендер қалай түсіндіңдер. Белсенді қатысқан балалар мадақталады	Балалар тәрбиешінің қойған сұрақтарына жауап береді

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Ертегіні біледі

Түсінігі бар: Кейіпкерлер жөнінде түсініктері бар

Орындай алады: Ертегі желісі бойынша баяндай алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімдері: Ертегілер әлемінде

Тақырыбы: Күн, ай және әтеш ертегіні сахналау.

Мақсаты: Ертегіні тындай білуге, өз түсінгенін ойын жеткізе білуге үйрету, есте сақтау қаблеттерін дамыту. Балаларды достыққа, татулыққа тәрбиелеу, баулу, жаман қасиеттерден аулақ болуға тәрбиелеу.

Қолданылатын көрнекіліктер: Ертегі мазмұнын бейнелейтін суреттер

Әрекеттің кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларды жылулық шеңберге шақырады	Балалар шеңбер құрып тұрады
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу.	Тәрбиеші балаларға қонаққа Айжан қуыршақ келгенін айтады. -тәрбиеші балалар қонағымыз сендердің білімдеріңді, өнерлеріңді көргісі келеді. Біз бүгін қонағымызға ертегіні саханалап берейік. -Біз өткен қандай ертегілерді тындадық, есімізге түсірейікші. Жақсы балалар енді сендер ертегі кейіпкерлеріне бөлініп ойнайық. Тәрбиеші балалардың кейіпкерлердің интонациясын, дауыс ырғағын, дауыс қаттылығын дұрыс жеткізуін қадағалап отырады. Мәтінді оқып кейіпкерлердің кезекпен шығуын қадағалайды. : "Жалғасын тап" м\ы: балалардың ойлауын, тілін дамыту. Тәрбиеші ертегіден үзінді айтады балалар қай ертегіден және жалғасын айтады. Мысалы. Ата мен апа болыпты. Ата бір күні кемпіріне бауырсақ пысыруды тапсырады.	Балалар қонақты қарсы алады. Ертегіні сахналауға дайындалады. Балалар ертегілерді атайды. Балалар өздеріне ұнаған кейіпкерді тандайды. Ертегіні сахналайды Балалар ойынды қызыға ойнайды. Жалғасын айтады.
Рефлекс – түзету жұмыстары коррекция	Айжан қуыршақ балаларға риза болып сыйлығын беріп қоштасып қайтады Балаларды сабаққа жақсы қатысқандарына мақтау айтады.	Балалар қуыршақтың сыйлығына қуанып, қоштасады

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Ертегіні айтып бере алады

Түсінігі бар: Кейіпкерлер жөнінде түсініктері бар

Орындай алады: Ертегіні сахналай алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру салалары: Вариативтік компонент

Бөлімдері: Ертегілер еліде

Тақырыбы: «Бақша ағаштары» таныстыру.

Мақсаты: балаларға жақсы мен жаманды айыра білуді үйрету.

Білімділік:ертегі тыңдап, оқиғаның өрбуіне кейіпкерлерді сипаттай білуге үйрету.

Дамытушылық:сөздерді дұрыс айтып, өз ойларын жеткізе білу, сөздік қорын молайту тілін дамыту.

Тәрбиелік: ептілікке, жанашырлыққа, қамқорлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс: түп-түзу, қисық

Қолданылатын көрнекіліктер: ертегі кейіпкерлері, ағаш суреттері .

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларды шаттық шеңберге шақырады	Балалар шеңбер жасап тұрады.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Тәрбиеші ертегілер елінен әдемі кітап келгені туралы айтады. Бұл кітапта бірнеше ертегілер жазылған екен, мен сендерге «бақша ағаштары» атты ертегі айтып беремін. Ертеде жаздың әдемі бір күнінде Таңертең бір төре өзінің баласымен бақшаға барып, екеуі де егілген ағаштары мен гүлдерін көріп жүреді. -Баласы әке мынау ағаш тіп-тік әдемі, ал мынау ағаш қисық біткен деп сұрады. -Әкесі балам оның себебі мынада деді: түзу ағашты адамдар күтіп, қисық бұтақтары болса кесіп отырған, ал мынау ағаш ешкімнің қарауынсыз өзі қалай болса солай өскен деді. -Баласы олай болса ағашты бағуда да көп мағына бар екен ғой деді. -Әкесі иә, балам сен де осы өсіп келе жатқан жас ағаш сияқтысың, саған да күтім керек. Мен сенің қатенді түзеп пайдалы іске үйретсем, сен менің айтқанымды тыңдап орнына келтіріп отырсаң, жақсы адам болып өсесің, егер бағусыз бетімен кетсең сенде мынау ағаш сияқты қисық өсерсің депті. Сергіту сәті: Тербеледі ағаштар Алдымнан жел еседі Кіп-кішкентай бұталар	Балалардың назары кітапқа ауады. Балалар ертегіні мұқият тыңдайды, мазмұнын түсінуге тырысады. Сергіту сәтін тәрбиешімен

	Биік болып өседі Сөздік жұмыс: түп-түзу, қисық. Д\ойын «Қай ағаштың жапырағы » Мақсаты: Ағаштардың аттарын атап, жапырақтары бойынша ажырата білуге үйрету.	бірге қайталайды Жаңа сөздерді қайталап айтып, мағынасын түсінеді. Балалар ойынға қызыға қатысып, ағаштардың жапырақтарын ажыратып сәйкестерін табады.
Рефлексия-түзету жұмыстары коррекция	Біз бүгін не туралы айттық? Ертегі қалай аталады? Сендерге ертегі ұнады ма? Ертегі не жайында айтылған? Бақтағы ағаштар неліктен әр түрлі екен? Мына ағаш түп-түзу әдемі болса, ал мына ағаш неге қисық өскен екен? Балаларды мадақтау.	Балалар кейіпкерлерді сипаттайды, ертегі мазмұнын айтып береді. Мақтауға риза болады.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Ертегі тыңдай, ондағы оқиғалардың өрбуін бақылай біледі, мағынасын түсінеді.

Түсінігі бар: адамдардың табиғатқа әсері жайында түсінігі бар.

Орындай алады: ертегі мазмұнын әңгімелеп айта алады

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру салалар: Вариативтік компонент

Бөлімдері: «Ертегі әлемі»

Тақырыбы: «Бақша ағаштары» сахналау.

Мақсаты: ертегі тыңдап, оқиғаның өрбуіне кейіпкерлерді сипаттай білуге үйрету.

Дамытушылық: сөздерді дұрыс айтып, өз ойларын жеткізе білу, сөздік қорын молайту тілін дамыту.

Тәрбиелік: ептілікке, жанашырлыққа, қамқорлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс: түп-түзу, қисық

Қолданылатын көрнекіліктер: ертегі кейіпкерлері, ағаш суреттері

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларды шаттық шеңберге шақырады	Балалар шеңбер жасап тұрады.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Тәрбиеші мен сендерге өткен сабақта «бақша ағаштары» атты ертегі айтып бергенмін. Тәрбиеші балаларды ойландыру мақсатында қисық өскен ағаш қасына күтуші бағбанды қояды, ал түзу ағаш өзі өсіп тұрады. Тәрбиеші балалардың ой-өрісін дамыту үшін ертегі кейіпкерлерінің іс-қимылдарын көрсете алуға үйретеді. Тәрбиеші: «Мен ертегі айтамын, ал сендер кейіпкерлерді көрсетіңдер». Тәрбиеші ертегіні оқи бастайды. Бұл сәтте тәрбиеші балалардан Әкесінің іс-әрекетін көрсетулерін сұрайды. Тәрбиеші келесі үзіндіні оқып оны ойнап беруін сұрайды. Ертегіні ойнау барысында балалардан кейіпкерлердің мінез-құлқын, жүріс-тұрысын, дауыс ырғағын дұрыс жеткізе білуге үйретеді, талап етеді. Сергіту сәті: Тербеледі ағаштар Алдымнан жел еседі	Оқу барысында балалар сәйкес суреттерді ертегі желісі брйынша орналастырады. Балалар ертегіні мұқият тыңдайды, мазмұнын түсінуге тырысады. Балалар ертегіні ойнайды.

	Кіп-кішкентай бұталар Биік болып өседі Сөздік жұмыс: түп-түзу, қисық. Дойын «өсімдікке не қажет?» мақсаты: ойлау қабілетін дамыту	Сергіту сәтінде мәтінді қайталап, қимылын көрсетеді Жаңа сөздерді қайталап айтып, мағынасын түсінеді. Балалар суреттің қателігін табады. Балалар ойында ағаш әдемі өсу үшін не қажет қасына қояды (су құй - ғыш, күннің көзі, қайшы, тырма күрек)
Рефлексия- түзету жұмыстары коррекция	Біз бүгін не туралы айттық? Ертегі қалай аталады? Сендерге ертегі ұнады ма? Ертегі не жайында айтылған? Бақтағы ағаштар неліктен әр түрлі екен? Мына ағаш түп-түзу әдемі болса, ал мына ағаш неге қисық өскен екен? Балаларды мақтау.	Балалар кейіпкерлерді сипаттайды, ертегі мазмұнын айтып береді. Мақтауға риза болады.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Ертегі тыңдай, ондағы оқиғалардың өрбуін бақылай біледі, мағынасын түсінеді.

Түсінігі бар: адамдардың табиғатқа әсері жайында түсінігі бар.

Орындай алады: ертегі мазмұнын әңгімелеп айта алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Қызыл телпек» ертегісі таныстыру.

Мақсаты: Ертегі мазмұнын зейін қойып тыңдауға үйрету.

Дамытушылық: Тіл байлығын дамыту, сөздік қорларын молайту.

Тәрбиелік: Балалардың сөздік қорын молайту. Көркем әдеби тілде сөйлеуге тәрбиелеу. Көркем шығарманың тәрбиелік маңызын түсіндіру.

Көрнекіліктер: Ертегі кітап , ертегі кейіпкерлерінің суреттері.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Баланың іс-әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларды шеңберге шақырып бір-біріне әдемі тілектер айтуды ұсынады.	Балалар шеңберге тұрып достарына әдемі тілектерін айтады.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Тәрбиеші балаларды шеңбер бойымен кілемшеге жайғасып отыруларын сұрайды. -Балалар бізге ертегілер әлемінен "Ғажайып қоржын" беріп жіберіпті Қоржынды ашайық не бар екенін көрейік. -Балалар бізге ертегі кейіпкерлерінің суретін беріп жіберіпті. Сендер ойын ойнағыларың келеме? Д\ойын :"Кейіпкерлерді ата" Мақсаты: балаларды ертегі кейіпкерлерінің атын атауға, дұрыс орналастыруға дағдыландыру. -Сендер ертегі тыңдағанды ұнатасыңдар? -Мен бүгін "Қызыл телпек" ертегісін оқып берейін зер салып, мұхият тыңдаңдар. Тәрбиеші ертегіні оқып берген соң балалармен бірнеше қайтара қайталап, сұрақтар қойып ертегі кейіпкерлерін көрсете отырып түсіндіреді. Балаларға ертегі кейіпкерлерінің суретін беріп ертегі желісімен орналастыруды тапсырады.	Балалар кілемге отырып тәрбиеші апайларына назар аударады. Балалар қоржынға қуана назар аударады. Балалар ойынды қызыға ойнап кейіпкерлерді апайды. Балалар ертегіні мұхият тыңдайды. Балалар ертегінің мазмұнын түсініп, кейіпкерлерді ертегі желісімен орналастырады.
Рефлексия-түзету	Тәрбиеші сабақ соңында балалармен бір ойын ойнауды ұсынады.	Балалар ойын барысында ертегінің

жұмыстары (коррекция)	Ертегі желісін өзгертіп кейіпкерлерді орналастырады. Ертегілердің кейіпкерлерін жасырып қай кейіпкер жоғын тапқызады. Тәрбиеші балалардың бүгінгі жетістігіне мақтау айтып мадақтайды.	дұрыс орналаспағанын тауып, жасырынған кейіпкерді атайды.

Күтілетін нәтиже:

Білу керек: Ертегінің мазмұнын түсіне алады.

Түсінігі бар: Ойлау қабілеттері қалыптасқан.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Қызыл телпек» ертегісін сахналау.

Мақсаты: Ертегі мазмұнын зейін қойып тыңдауға үйрету.

Дамытушылық: Балалардың сөздік қорын молайту. Сахналау арқылы тіл байлығын дамыту.

Тәрбиелік: Көркем әдеби тілде сөйлеуге тәрбиелеу.

Көркем шығарманың тәрбиелік маңызын түсіндіру

Көрнекіліктер:Ертегі кітап , ертегі кейіпкерлерінің маскасы.

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Баланың іс-әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларды шеңберге шақырып бүгінгі күнге тілектер айтуды ұсынады.	Балалар шеңберге тұрып бүгінгі күнге сәттілік тілейді.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Тәрбиеші балаларға қонаққа Айжан қуыршақ келгенін айтады. -тәрбиеші балалар қонағымыз сендердің білімдеріңді,өнерлеріңді көргісі келеді.Біз бүгін қонағымызға ертегіні саханалап берейік. -Біз өткен қандай ертегілерді тыңдадық, есімізге түсірейікші. -Апаны қасқыр жеп кетіп,аңшылар көмектесетін қай ертегі? -Қызыл телпекті анасы қайда жұмсайды? -Қызыл телпекке не кездеседі? -Жақсы балалар енді сендер ертегі кейіпкерлеріне бөлініп ойнайық. Тәрбиеші балалардың кейіпкерлердің интонациясын, дауыс ырғағын, дауыс қаттылығын дұрыс жеткізуін қадағалап отырады. Мәтінді оқып кейіпкерлердің кезекпен шығуын қадағалайды. Айжан қуыршақ балаларға риза болып сыйлығын беріп қоштасып қайтады	Балалар қонақты қарсы алады. Ертегіні сахалауға дайындалады. Балалар ертегілерді атайды. -Қызыл телпек ертегісі. -Анасы көрші ауылдағы әжесіне бәліш апарып кел деп жұмсайды. -Қасқыр кездеседі. Балалар өздеріне ұнаған кейіпкерді таңдайды. Ертегіні сахналайды Балалар қуыршақтың сыйлығына қуанып,қоштасады.
Рефлексия-түзету жұмыстары (коррекция)	Д\ ойын: "Жалғасын тап" м\ы: балалардың ойлауын,тілін дамыту. Тәрбиеші ертегіден үзінді айтады балалар қай ертегіден және жалғасын айтады. Мысалы. Ата мен апа болыпты.Ата бір күні кемпіріне бауырсақ пысыруды тапсырады.	Балалар ойынды қызыға ойнайды.Жалғасын айтаджы. -Бауырсақ ертегісі. Апа үйде ұн жоқ деп айтады.

	Тәрбиеші балалардан қонаққа кім келгенін,не өтінішпен келгенін сұрайды.Балаларды сабаққа жақсы қатысқандарына мақтау айтады.	Балалар сұрақтарға жауап береді.Мақтауға қуанады.

Күтілетін нәтиже:

Білу керек: Ертегінің мазмұнын түсіне алады.

Түсінігі бар: Ертегі кейіпкерлері жөнінде түсініктері бар.

Орындай біледі: Ертегіні сахналай алады.

«Күншуақ» ортаңғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Түлкі мен ешкі» ертегісін таныстыру.

Мақсаты: Балаларды жақсы мен жаманды ажырата білуге үйрету.

Білімділік: Ертегіні әңгімелеуге үйрету.

Дамытушылық: Балалардың тілін есте сақтау қабілетін дамыту.

Тәрбиелік: балаларды қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу.

Қолданылған көрнекіліктер:Конустық театр

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиешіге балаларға сиқырлы сандық тауып алғанын көрсетеді.	Балалар сиқырлы сандыққа қызыға қарайды.
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу	Балалар егер мына жұмбақты шешсеңдер,мына сиқырлы сандық ашылады. Балаларға жұмбақ жасырылады Сыр сандық ашылып ішінен түлкі мен ешкінің суреттері шығады. -Балалар мынау ненің суретті? Енді қазір мен сендерге түлкі мен ешкі ертегісімен таныстырады. Бір күні түлкі келе жатып апанға түсіп кетеді,апаннан шыға алмай тұрғанда.бұны өтіпбара жатқан ешкі көреді: «-Әй,түлкі батыр онда неғып тұрсың?» «ой, неғыласың, қырда сусып жүр едім, бұл жер салқын,суыда тып-тынық екен»бұны естіген ешкі су ішейін деп апанға секіріп түскенде түлкі ешкінің үстіне сосын мүйзіне секіріп апаннан шығып өз жөніне кетеді. Сергіту сәті: Күн сияқты күлейік Жел сияқты соғайық Секіреміз аспанға Отырамыз жерге Д/о: «Үй жануарларын ажырат» м\ты:үй жануарларын ажырата білуге үйрету.	Балалар жұмбақты шешеді Балалар суреттерді атайды Балалар сұраққа жауап береді. Балалар ертегіні қызыға тыңдайды. Сергіту сәтін қимыл-қозғалыс арқылы жасайды. Балалар ойынды аса қызығушылықпен ойнайды.

Рефлексия- түзету жұмыстары	-Балалар біз бүгін қандай ертегімен таныстық? Ертегі сендерге ұнады ма? Тәрбиеші жақсы жауап берген балаларды мақтайды ,мадақтайды.	Балалар тәрбиешінің сұрақтарына толық жауап береді. Балалар мақтауға риза болады.

Күтілетін нәтиже:

Біледі:Ертегі туралы біледі

Түсінігі бар: Түлкі мен ешкі ертегісі туралы түсініктері бар.

Орындай алады.сұрақтарға жауап бере алады.

«Күншуақ» ортанғы тобы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Бөлімі : Ертегілер әлемінде.

Тақырыбы: «Түлкі мен ешкі» ертегісін сахыналау.

Мақсаты: Балаларды сахналауға үйрету.

Білімділік: Ертегіні әңгімелеуге үйрету.

Дамытушылық: Балалардың тілін есте сақтау қабілетін дамыту.

Тәрбиелік: балаларды қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу.

Қолданылған көрнекіліктер:Конустық театр

Әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Тәрбиеші балаларды шаттық шеңберіне шақырады.	Бір-біріне жылы лебіздерін айтады.
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу	Бұл сабақта тәрбиеші ертегіні үлгі бойынша меңгерген балаларға бір кейіпкер ролін таңдап оны ойнауын ұсынады. Ролдарді анықтау үшін кейіпкерлер бейнеленген төс белгілерді алады. (медаль) Ертегіні ойнауда ең маңыздысы балалар кейіпкерлердің интонациясын, дауыс ырғағын, дауыс қаттылығын дұрыс жеткізу. Жүргізуші ролін атқаратын тәрбиеші мәтінді оқиды және кейіпкерлердің кезекпен шығуын қадағалайды. Д/о: Қай сурет өз орнында тұрған жоқ. Мақсаты: Сурет арқылы ертегі желісін есте сақтауын арттыру.	Балалар ролдарді анықтап кейіпкерлер бейнеленген төс белгілерді алады. (медаль) балалар кейіпкерлердің интонациясын, дауыс ырғағын, дауыс қаттылығын дұрыс жеткізуге тырысады Балалар ойынды аса қызығушылықпен ойнайды.
Рефлексия-түзету жұмыстары	Балаларға бірнеше сұрақтар қойылады Тәрбиеші жақсы жауап берген балаларды мақтайды ,мадақтайды.	Балалар тәрбиешінің сұрақтарына толық жауап береді. Балалар мақтауға риза болады.

Күтілетін нәтиже:

Біледі:Ертегі туралы біледі

Түсінігі бар: Түлкі мен ешкі ертегісі туралы түсініктері бар.

Орындай алады.Ертегіні сахналай алады.